

Pszichológia mesterképzési szak

Interperszonális és interkulturális pszichológia specializáció

Tantárgyi programok, tantárgyleírások

Tantárgy neve: A humán információfeldolgozás	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 2/30 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az információfeldolgozás modelljei. A döntéshozást segítő érzelmi mechanizmusok és idegrendszeri hátterük; PFC-sérültek döntéshozása; az Epstein-féle humán információfeldolgozó modell és kísérleti alátámasztása. A neuroplaszticitás elméleti háttere és gyakorlati megnyilvánulása.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező: <ul style="list-style-type: none"> • Czigler, I. 2005. <i>A figyelem pszichológiája</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest • Doidge, N. 2011. <i>A változó agy: Elképesztő történetek az agy kutatás élvonalából</i>. Park Könyvkiadó, Budapest	
Ajánlott: <ul style="list-style-type: none"> • Pléh, Cs.; Kovács, Gy.; Gulyás, B. (szerk.) 2003. <i>Kognitív idegtudomány</i>. Osiris Kiadó, Budapest	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Tudása

- A hallgató ismeri az alapvető modelleket a humán információfeldolgozás területén.
- Ismeri a racionális döntéshozást befolyásoló/irányító érzelmi hatásokat, érti azok idegrendszeri alapjait.
- Ismeri a neuroplaszticitás jelenségét, idegrendszeri hátterét.

Képességei

- A hallgató képes felismerni a döntéshozás folyamatában a racionális és az érzelmi-tapasztalati tényezőket.
- Képes az emberi viselkedés egyes aspektusait a neuroplaszticitás szempontjából értelmezni.
- Képes a véleményt formálni egyes lélektani problémák megoldási lehetőségeiről a neuroplaszticitás alapján.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Holló Gábor, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Értékítélet és attitűd	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti	
A tanóra típusa: elmélet. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (kollokvium): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus során a hallgatók megismerkednek az attitűd, ill. az attitűd változásának különböző felfogásaival, modelljeivel és kutatásának módszereivel. A kurzus az attitűdök struktúrájának, mérésének, befolyásolásának, érzelmi és kognitív alapjainak alapkutatási kérdéseinek tárgyalásán túl kitüntetett figyelmet szentel a speciális csoportok által hordozott (pl. életkori, nemi, társadalmi hierarchia alapján), illetve speciális tárgyú (szervezeti, illetve környezeti) attitűdöknek. A hallgatók megismerkednek az attitűd-tematikához kapcsolódó helyi kutatásokkal, vizsgálati személyként részt vesznek benne, illetve érdeklődés függvényében kutatóként is bekapcsolódhatnak.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
McGuire, W. J.(2001). Makacs nézetek és a meggyőzés dinamikája. Budapest: Osiris Kiadó. Albarracín, D., Johnson, B. T., & Zanna, M. P. (Eds.). (2014). The handbook of attitudes. New York: Psychology Press. Maio, G., & Haddock, G. (2014). The psychology of attitudes and attitude change. London: Sage.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

A kurzus során a hallgatók megismerkednek az attitűd, ill. az attitűd változásának különböző felfogásaival, modelljeivel és kutatásának módszereivel.

Az attitűd és értékítélet tudásanyag nagyfokú alkalmazhatósága révén (a reklámpszichológia, a környezetpszichológia, a kiválasztás területén pl.) hozzájárul a pszichológus mesterség gyakorlatában alkalmazható módszerekről, eszközökről és megközelítésmódokról szóló tudás gyarapításához.

képességei

A kurzus nagymértékben hozzájárul az elemzőképesség és a kritikus gondolkodás fejlesztéséhez a magatartás és a pszichés működés különböző területein, legfőképpen az emberi viszonyulások, értékelések elemzésében.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Döntéelmélet és szociálpszichológiai alkalmazásai	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti	
A tanóra típusa: előadás. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (kollokvium): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus a döntéelméleti alapokat ismerteti meg a hallgatókkal, különös tekintettel a szociálpszichológiai alkalmazásokra. A döntéelméleti közelítésmódok után a hallgatók megismerkednek a normatív és leíró döntéelmélet alapjaival, a különböző racionalitás-felfogásokkal, a kilátásmérettel, a legfontosabb döntési heurisztikákkal. Az egyéni döntések tárgyalása az intertemporális döntésekkel és a stratégiai döntésekkel, azon belül is a társas preferenciák tárgyalásával zárul. Ezután a csoportos döntéshozatal, a társadalmi döntések, és a technikai kockázatok elemzése, kockázatkommunikáció témái kerülnek sorra.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Zoltayné Paprika Zita: Döntéelmélet. Alinea Kiadó. Budapest: 2002. Kahneman, D. (2013) Gyors és lassú gondolkodás. Budapest: HVG Könyvek Kiadó. Keren, G., & Wu, G. (Eds.). (2015). The Wiley Blackwell Handbook of Judgment and Decision Making, 2 Volume Set. West Sussex: John Wiley & Sons.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása A döntéelméleti tudásanyag nagyfokú alkalmazhatósága révén (kiválasztás területén, pályaaorientációban, szervezeti és csoportdöntések területén) hozzájárul a pszichológus	

mesterség gyakorlatában alkalmazható módszerekről, eszközökről és megközelítésmódokról szóló tudás gyarapításához.

képességei

A kurzus hozzájárul az elemzőképesség fejlesztéséhez a magatartás és a pszichés működés különböző területein.

A kurzus, tekintettel arra, hogy döntéelmélet jeles képviselői maguk is a legkülönbözőbb háttérdiszciplína képviselői, a különböző forrásmunkákra támaszkodó ismeretek átadásával hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók szakmájuk interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelőivé váljanak.

Tantárgy felelőse *(név, beosztás, tud. fokozat):*

Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) *(név, beosztás, tud. fokozat):*

Tantárgy neve: Egészséges személyiség személyiséglélektani alapjai	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás, óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus az egészség és a személyiség kapcsolatát elemzi elméleti és gyakorlati nézőpontból. Alapvetően az egész életen át tartó fejlődést, az ezzel járó változásokat tartja szem előtt. Kiemelten foglalkozik az érzelem- és a viselkedésszabályozás adaptív módjaival. Főbb témakörök: Az egészségpszichológiában alkalmazott személyiségmodellek. Big Five, A, B és C típusú személyiség. TCI. PIK. Az egész életpályát átfogó személyiség modellek: Erikson, Levinson, Assagioli. Az életstílus fejlődése. Megküzdés az élet változásaival. A változás természete, elemei és folyamata. Alkalmazkodás és önszabályozás. Az élettartamot befolyásoló tartós személyiségjellemzők. A megküzdés legfontosabb személyiségdimenziói. Illúzió, jóllét és kontroll összefüggései. Mentalizáció, spiritualitás és egészség kapcsolata. A kötődés alapmintázatai.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>kötelező</i></p> <p>Oláh Attila: Érzelmek, megküzdés és optimális élmény. Argumentum Kiadó, Budapest, 2006</p> <p>Carver, C.S., Scheier, M.F. <i>Személyiségpszichológia</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2006</p> <p>Somogyi, I., Szekeres, Gy., Szendi, I. A pszichoneuroimmunológia kialakulása. Ideggyógyászati Szemle. 55(7-8). 2002</p> <p>Atkinson, Hilgard, Smith, E. E., Nolen-Hoeksema, S., Frederickson, B. L., Loftus, G. R. Stressz és egészség. <i>Pszichológia</i>. Budapest: Osiris Kiadó. 534-542. 2005</p> <p>Allen, J. G., Fonagy, P., Bateman, A. W. <i>Mentalizáció a klinikai gyakorlatban</i>. Oriold és Társai, Budapest, 2011</p> <p>Fónagy P. A kötődés generációs átvitele. <i>Thalassa</i>, 2-3, 83-106. 2003</p>	

ajánlott

Helman, C.: Kultúra, egészség és betegség. Meliana Kiadó, Budapest, 1998.

Csabai, M., & Molnár, P. *Orvosi pszichológia és klinikai egészségpszichológia.*

Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2009

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

A kurzus hallgatói meghatározó tudásra tesznek szert az egészség és a személyiség kapcsolatát meghatározó alapvető tudományosan megalapozott összefüggésekről. Az ismeretek lefedik az egész életen át tartó fejlődést modelljeit, és világossá teszik változások dinamikáját.

képességei

Kiterjednek kurzusban tárgyalt összefüggések elméleti és gyakorlati nézőpontból történő elemzésére. Képesé válnak a kurzus gyakorlatiasabb megközelítéseinek önreflexiókat is bevonó, személyes felismeréseket is eredményező feldolgozására, saját életben való alkalmazására.

Tantárgy felelőse:

Dr. habil. Pék Győző, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Fejezetek a kísérleti pszichológia köréből	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti 100:0 (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): tematikus szakirodalmi prezentációk	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): évközi szakirodalmi prezentáció	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A numerikus gondolkodás, vagy mentális aritmetika, vagy matematikai intelligencia kutatásának legfontosabb problémaköreibe nyújt betekintést kurzus. Lehetőséget ad a különféle pszichológiai modellek (komplex modell, preferált bemenet modell, hármaskód modell) egymással és az empirikus adatokkal történő összevetésére. Ezen kívül bemutatja a matematikai gondolkodás intelligenciamodellekben játszott szerepét, illetve a matematikai intelligencia sajátosságait.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
KÖTELEZŐ IRODALOM: <ul style="list-style-type: none"> • Sternberg, R. J., Ben-Zeev, T. (eds.) A matematikai gondolkodás természete. Kulturtrade, Budapest. • Dehaene, S.: A számérzék. Osiris, Budapest. (2003) AJÁNLOTT IRODALOM: <ul style="list-style-type: none"> • Handbook of numerical cognition - 2004 • Donlan, C. (ed.): The development of mathematical skills. Psychology Press, Hove. 1998. • Dehaene, S.: Varieties of numerical abilities. Cognition, 44, 1-42. 1992. 	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

A hallgatók tisztában vannak az matematikai gondolkodás pszichológiai megközelítésének

- alapvető fogalmaival
- elméleti megközelítéseivel
- legfontosabb kutatási kérdéseivel
- és problémás pontjaival

képességei

Képessé válnak az matematikai gondolkodás alapfogalmainak és magyarázó elméleteinek

- megértésére
- és használatára
- a matematikai intelligencia szakirodalmának értő olvasására
- és a felmerülő problémák továbbgondolására

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Kondé Zoltán, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Fejezetek a pszichometria köréből	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll.): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus tananyaga a pszichometria aktuális kérdéseit tárgyalja. Fontosabb témakörei között szerepel többek között a nemparaméteres skálázási modellek, a többdimenziós képesség modellek, az attitűd és értékítéletek skálázására alkalmas modellek. A kurzus az elméleti modellek tárgyalása mellett példákon keresztül bemutatja a modellek empirikus alkalmazási lehetőségeit és korlátait.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Horváth Gy.: A modern tesztmodellek alkalmazása. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1997. Mokken, R.J.: A theory and procedure of scale analysis. New York/Berlin: De Gruyter (Mouton), 1971. Saris, W.E.: Variations in response functions: a source of measurement error in attitude research. Amsterdam: Sociometric Research Foundation, 1988. Boeck, P. and Wilson, M.: Explanatory item response models: a generalized linear and nonlinear approach. New York: Springer, 2004. Münnich, Á.: An axiomatic characterization of value judgments relative to a reference point. <i>Mathematical Social Sciences</i> . 51, 2006. 58–69.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása	

A hallgatók megismernek több, a pszichometriában használatos skálázási módszert, és a más kurzusokon tárgyalt paraméteres skálázási modellek mellett nemparaméteres skálázási modelleket is megtanulnak, ami fontos a pszichológia módszertanában.

képességei

A hallgatók képessé válnak a megoldandó probléma szempontjából legadekvátabb módszer alkalmazására

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Hidegkuti István, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Felnőttkori változások	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% elmélet	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben,	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): -	
A számonkérés módja: kollokvium	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus során a következő témák kerülnek részletes ismertetésre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Életciklusok • Életközépi krízis • A felnőttkor kötődései • Házassági konfliktusok • Terhesség • Szülővé válás, szülői szerep, szülőség • Normatív átmenetek, életciklusváltás • Válás • Öregedés • Időskori depresszió, demencia 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlottirodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Pető Katalin (szerk.) Életciklusok. Animula Kiadó. 2005 Czigler István (szerk.) <i>Túl a fiatalságon. /</i>Megismerési folyamatok időskorban. Bp. (2000.) Akadémiai Kiadó Bernáth L., Solymosi K. (szerk.): <i>Fejlesztéslélektani olvasókönyv.</i> Tertia, Budapest. 1997. Bernáth L: A felnőttkor néhány jellegzetes kérdése. 121-135.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség</i> stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása A kurzus tananyagának elsajátítása által a hallgató részletes ismeretek birtokába jut a felnőtt és időskor életszakaszának jellegzetes problematikáit illetően.</p> <p>képességei Képes lesz a felnőtt és időskori életszakasz problémáinak tekintetében elemző és szintetizáló gondolkodásra, továbbá képes lesz felismerni és azonosítani a normatív illetve a nem normatív változási folyamatokat.</p>	

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Kondé Zoltánné Dr. Inántszy-Pap Judit, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -

Tantárgy neve: Intelligencia (elmélet és mérés)	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti 100:0 (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): tematikus szakirodalmi prezentációk	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): évközi szakirodalmi prezentáció	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus áttekintést nyújt az intelligenciakutatás fontosabb kérdéseiről és problémáiról a következő tematika mentén szelektíven a kiemelt témákra fókuszálva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az intelligencia fogalma: laikus és szakértői felfogások • Intelligencia és tehetség • Az intelligencia fejlődése <ul style="list-style-type: none"> ○ gyerekkorban ○ felnőttkorban • Intelligencia tesztek <ul style="list-style-type: none"> ○ Tesztpontszámok értelmezése • Intelligencia/Képesség fajták: <ul style="list-style-type: none"> ○ Szociális intelligencia ○ Érzelmi intelligencia ○ Matematikai intelligencia • Speciális kérdések: <ul style="list-style-type: none"> ○ Intelligencia és tanulási zavarok ○ Kognitív képességek és munkahelyi kiválasztás • Intelligencia és munkamemória 	

- **Intelligencia és kreativitás**
- Intelligencia és személyiség
- Intelligencia és bölcsesség
- Szakértőség

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

KÖTELEZŐ IRODALOM:

- Macintosh N.J. (2007) Az IQ és az emberi intelligencia. Kairosz, Budapest
- Ciancolo, A.T., Sternberg, R.J. (2007) Az intelligencia rövid története
- Sternberg, R. J. (Ed) (2000): Handbook of intelligence. Cambridge Univ. Press
  - The concept of intelligence
  - Contemporary models of intelligence
  - Intelligence and giftedness
  - Social intelligence
  - Intelligence and creativity

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Wilhelm, O.; Engle, R.W. (Eds.) (2005): Handbook of understanding and measuring intelligence. SAGE Publ.
- Sternberg, R. J. (ed.) (2000) Encyclopedia of Human Intelligence, Macmillan, New York
- Horváth Gy. (1991): Az értelem mérése. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Sagan, C. (1990): Az éden sárkányai. Tűnődések az emberi intelligencia evolúciójáról. Európa Könyvkiadó, Budapest.
- Anderson, M. (1998): Intelligencia és fejlődés. Egy kognitív elmélet. Kulturtrade, Budapest.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

A hallgatók tisztában vannak az intelligencia pszichológia

- alapvető fogalmaival
- elméleti megközelítéseivel

- legfontosabb kutatási kérdéseivel
- és problémás pontjaival

képességei

Képesé válnak az intelligencia pszichológia alapfogalmainak és magyarázó elméleteinek

- megértésére
- és használatára
- az intelligencia szakirodalmának értő olvasására
- és a felmerülő problémák továbbgondolására

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Kondé Zoltán, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Kommunikációs készségfejlesztés	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa : ea. / szem. / <u>gyak.</u> / konz. és óraszám a: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak) :	
A számonkérés módja (koll. / <u>gyj.</u> / egyéb): Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak) :	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Egyéni hely, szerep a csoportban (játékos szociometria), egyén és közösség kapcsolata. Szerepek a csoportban. Együttműködés és versengés a csoporton belül és csoportok közt. Csapatépítőjátékok. Egyéni és csoportközi konfliktusok. Jellegzetes konfliktusmegoldó stratégiák. Agresszív, asszertív és szubmisszív magatartás konfliktushelyzetben. Az erőforrások birtoklása, a hatalom „hatalma”. Kommunikáció a csoporton belül, csoportos döntéshozatal. Kommunikációs háló. Jellegzetes egyéni kommunikációs stílusok és stratégiák. Megjegyzés:A tematikát az aktuális csoportdinamik</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Páskuné Kiss Judit (szerk.): Varázsszem. AJTP Intézményeinek Egyesülete, Miskolc, 2006.</p> <p>Dávid I., Páskuné Kiss J.: Kommunikációs képességek fejlesztése az iskolában. KLTE, Debrecen, 1992.</p> <p>Rudas János: Delfi örökösei. Gondolat Kiadó, Budapest, több kiadás</p> <p>Bagdy E., Telkes J.: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Tankönyvkiadó, Budapest, több kiadás.</p> <p>Lewin, K.: Csoportdinamika. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1975.</p>	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a csoportmunka megtervezésével és vezetésével kapcsolatosan

- Ismeri és érti a csoportlélektani munka során alkalmazandó módszereket, technikákat: különböző pszichológiai iskolák metódusai, strukturált gyakorlatok stb.

képességei

- Szakmai szupervízió mellett képes a mindenkori aktuális csoport létszámához, nemi összetételéhez, életkorához és pszichológiai jellemzőihez idomulva megtervezni egy tréninget.

- Szakmai szupervízió mellett képes csoportdinamikai történések elemzésére és a szükséges csoportvezetői beavatkozások megtételére.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. habil. Dávid Imre, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: Kvalitatív struktúrák elemzése	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 (kredit%)	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja gyj. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i> -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Kvalitatív változók kapcsolatrendszerének feltárása hierarchikus, loglineáris modell illesztés segítségével. A modell látens változókat is tartalmazhat. Az alkalmazott szoftver a LEM.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező, illetve ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Jacques Hageaars: Loglinear models with latent variables – Sage Publications, 1993 (A könyv a Pszichológiai Intézet könyvtárában megtalálható.) Máth János: Kategórikus változók elemzése (loglineáris modell látens változókkal), Alkalmazott Pszichológia, VI/1 (2004), pp 57-81. A cikk részletesebb változata elérhető: http://pszichologia.unideb.hu/pszoc/mathja/index.htm	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek <i>(tudás, képesség stb., KKK 7. pont)</i> a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <p>Két kvalitatív változó kapcsolata, függetlenség, függőség, odds. Több kvalitatív változó együttes vizsgálata, loglineáris modellek, kapcsolat a modell és az odds között. Látens változó fogalma. Látens változókat is tartalmazó loglineáris modellek.</p> <p>képességei</p> <p>A LEM használata, legjobban illeszkedő modell megtalálása, a modell paramétereinek értelmezése</p>	

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Máth János, egyetemi docens, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Modern tesztelmélet	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus során a hallgatók megismerik a modern tesztelmélet alapjait és főbb alkalmazási területeit. A kurzus elsősorban a képességek mérésének logisztikus modelljeit tárgyalja, de kitér a klasszikus tesztelmélettel szembeni előnyeire és korlátaira. A kurzus során alkalmazott példák elemzésének általános statisztikai környezetét pl. az „R” nyílt és ingyenes program biztosítja. A logisztikus modellek és általánosításai (pl. parciális credit, rating scale,...) statisztikai modellezéséhez, az adatok elemzéséhez és értelmezéséhez segítséget nyújtó egyéb felhasználói programokkal is megismerkednek a hallgatók (pl. BILOG, ConstructMAP).	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Embretson, S. and Reise: Item response theory for psychologists. 2000. Masters and Keeves: (Eds.) Advances in Measurement in Educational Research and Assessment. 1999. Münnich, Á., Balázs, K., Fedor, Gy. és Hidegkuti, I.: Egyszerű (teszt-) skálaszerkesztési módszerek, Alkalmazott Pszichológia, 2001. III/2, 65–87. Fedor Gy., Hidegkuti I. és Münnich Á.: Tesztek használata a pszichológiában és a pedagógiában: minőségi és alkalmazhatósági kritériumok, Alkalmazott Pszichológia, 2001. III/1, 55–62. Münnich Á.: A matematikai modellek szerepe a pszichológiában. Alkalmazott Pszichológia, 2000. II/1, 57–64.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

A pszichológiai mérések során alkalmazott tesztek, skálák háttérben lévő tesztelméleti alapok megismerése.

képességei

A hallgatók képessé válnak tesztek alapszintű pszichometriai elemzésére, fejlesztésére.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Hidegkuti István, egyetemi adjunktus, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Neurális modellek a pszichológiában	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa : előadás és óraszám : 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak) :	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak) :	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus során a hallgatók megismerkednek az alapvető neurális modellekkel és tanulási algoritmusokkal (pl.: perceptron, lineáris autoasszociatív memória, lineáris heteroasszociatív memória, hiba-visszaterjesztési model (backpropagation), adaptív rezonancia elmélet). A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a modellek számítógépes szimulációs programjait (pl. az „R” programkörnyezetben) is és számos példán keresztül ismerkedjenek meg a modellek pszichológiai alkalmazhatóságával.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Retter Gyula: Fuzzy, neurália genetikus, kaotikus rendszerek. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2006. Abdi, H., Valentin, D., and Edelman, B.: Neural networks. Sage University Paper Series on Quantitative Applications in the Social Sciences, 07-124. Thousand Oaks, CA: Sage. 1999. Haykin, S.: Neural networks: A comprehensive foundation. (2nd Ed.) New York: Prentice Hall. 1998. Levine, D.: Neural and cognitive modeling. (2nd Ed.) Hillsdale, NJ: Erlbaum. 2000.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

A hallgatók ismereteket szereznek az alapvető neurális modellekkel és tanulási algoritmusokkal kapcsolatban.

képességei

A hallgatók képesek lesznek a modellek számítógépes szimulációs programjainak használatára (pl. az „R” programkörnyezetben).

A hallgatók képesek lesznek a modellek pszichológiai alkalmazására és kompetens felhasználásaikra.

Tantárgy felelőse *(név, beosztás, tud. fokozat):*

Prof. Dr. Münnich Ákos, egyetemi tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) *(név, beosztás, tud. fokozat):*

Tantárgy neve: Pálya- és munkatanácsadás elmélete	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): alkalmankénti tematikus prezentációk	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): –	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): –	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>Ismeretanyag</i></p> <p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat az iskolai és iskolán kívüli pályaorientációs tanácsadás szervezeti kereteivel, feladatrendszerével, s a pályatanácsadási tevékenységből adódó és/vagy ahhoz társuló kutatási lehetőségekkel. A kurzus főbb témakörei: a pályaorientációs tanácsadás hazai és nemzetközi története; a pályaorientációs tanácsadás célrendszere, szervezeti formái; a pályaorientációs tanácsadás kliensei, életkoronként körülírt általános problémáik és azok megoldási algoritmusai; a pályaválasztás mint folyamat, a döntés összetevői; a pályaválasztási döntés sikerét befolyásoló tényezők; pályaorientáció és pályaválasztási szaktanácsadás; a tanácsadó kapcsolatrendszere társintézményekkel és más szakemberekkel</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BRYANT, B. K., ZVONKOVIC, A. M., REYNOLDS, P. (2006): Parenting in relation to child and adolescent vocational development. <i>Journal of Vocational Behavior</i> 69, p. 149–175 - CSÍKSZENTMIHÁLYI, M. (2001): A munka mint áramlat. In <i>Flow – Az áramlat: a tökéletes élmény pszichológiája</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest. - HAJDUSKA Mariann (2008): <i>Krizislélektan</i>. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. - SZILÁGYI Klára (2007): <i>A munka-pályatanácsadás mint professzió</i>. Kollégium Tanácsadó Szolgáltató Kft., Gödöllő, 2007. - KISS István (2004): Kellemes problémák – Pályaválasztás. In N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): <i>Pszichológia Pedagógusoknak</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 504-515. o. 	

Ajánlott:

- RITOÓK Magda (2008): *Pályafejlődés – pályafejlődési tanácsadás. Egy negyven évet átfogó longitudinális pályakövető vizsgálat tanulságai.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
- SUPER, D. E. (1980): A Life-Span, Life-Space Approach to Career Development. *Journal of Vocational Behavior* **16**, p. 282-298
- KARNER Orsolya (2010): A pályaeorientációs szakemberek pályaeorientációs mátrixának kidolgozása. *Életpálya-tanácsadás.* 2010. **2**, 3-4. 10-17.
- http://eletpalya.munka.hu/c/document_library/get_file?uuid=8357e8dd-3c93-4e9f-92e4-a6a631e75898&groupId=10418
- PÁSKU Judit: „Nekem például mihez van tehetségem?” – a pályaeorientáció és a tehetséggondozás kapcsolódási pontjai. *Életpálya-tanácsadás.* 2015. **5**, 8-14.
<http://eletpalya.munka.hu/eletpalya-tanacsadas-folyoirat/2015.v.szam>

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

- Részleteiben átlátja a pályatanácsadás elméleti problémáit, a pszichológiai szaktanácsadás helyét a segítő beavatkozások rendszerében
- Rálátással rendelkezik a pályaeorientáció történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű és rendszerszintű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a pálya- és munkatanácsadás, továbbá a társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a pálya- és munkatanácsadás területén, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit a pálya- és munkatanácsadásban
- A pálya- és munkatanácsadásnak megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Legalább egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes

képességei

- Képes a pályaalakulással, a foglalkozási szerep gyakorlásával, a munkapiaci helyzettel összefüggő pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására

- Képes a tanácsadás területén önálló kutatómunkára, a jelenségek sokoldalú és kritikai elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.

attitűdjei

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Páskuné dr. habil. Kiss Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): –

Tantárgy neve: Pályaszocializáció, pszichológus etika	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet	
A tanóra típusa: előadás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus célja a segítő hivatás jellemzőinek megismertetése a hallgatókkal. Főbb témakörök: a segítő szakma jellemzői, hivatásszemélyiség kialakulása, segítő pálya művelésének igényi feltételei, műveletei, feladatai, ellátórendszerek, szupervízió. A pálya előnyeinek és veszélyeinek bemutatása. Kompetencia határok feltárása. A segítő szakmai etikája. A Szakmai Etikai Kódex megismertetése a hallgatókkal.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Bagdy E. (szerk.): Mentálhigiéné: elmélet, gyakorlat, képzés, kutatás. Animula Kiadó, Budapest, 1999.</p> <p>Bagdy E.: Altruizmus, segítő hivatás, személyiség. In: Kállai J., Gál B. (szerk.): Az első találkozás jelenségvilága a segítő kapcsolatban. Janus/Osiris Kiadó, Budapest, 1999. 10–22.</p> <p>Bakó T.: Töréspontok mentén. Fejezetek a szupervíziós munkából. Animula Kiadó, Budapest, 1996.</p> <p>Müller, W.: Hogyan vált a segítés hivatássá? T-Twins Kiadó, Budapest, 1996.</p> <p>Szakmai Etikai Kódex.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

- ismeri a pszichológus etikai kódex (Szakmai Etikai Kódex) alapelveit és a speciális szakági etikai szabályokat egyaránt.
- ismeri a segítő szakma jellemzőit
- tudatában van a kompetencia határoknak

képességei

- képes etikailag mérlegelni eseteket, kutatásokat
- felismeri saját határait

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Szemán-Nagy Anita, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Pozitív pszichológia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás , és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye : 1. félév	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A pozitív pszichológia közvetlen előzménye a humanisztikus pszichológiai megközelítés mely erőteljesen koncentrált a boldogságra és beteljesülésre. A szellemi egészséget támogatja a betegség centrikus gyógyítás szemléletén túllépve. Törekszik a hagyományos pszichológia megújítására, annak kiegészítésére, fő kihívása annak tudományos alapú kibontakoztatása, hogy miként lehet a normális életet még teljesebbé tenni. A kurzus az ezredfordulótól kibontakozó irányzatot a következő témakörök mentén tárgyalja: Filozófiai és vallási gyökerek, társadalmi irányzatok és pszichológiai előzmények és alapok. Boldogság, teljes élet, optimizmus, remény, énhatékonyság, önmegvalósítás, érzelmi és szociális intelligencia. További központi témakörök: Szubjektív jóllét, elégedettség, életminőség, vitalitás generátorok. Gyakorlatiasabb szempontokként az alkalmazott pozitív pszichológia megnyilvánulásai, a pozitív pszichoterápia, és az olyan speciális megküzdési folyamatok, mint a humor, altruizmus, értelemkeresés, transzperszonális irányultság és spiritualitás kerülnek fókuszba.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>kötelező</i></p> <p>Csíkszentmihályi Mihály: Flow- Az áramlat- A tökéletes élmény pszichológiája. Akadémia Kiadó Zrt. Budapest, 2015</p> <p>Oláh Attila: Érzelmek, megküzdés és optimális élmény. Argumentum Kiadó, Budapest, 2006</p> <p>Szondy Máté: A boldogság tudománya. Fejezetek a pozitív pszichológiából. Jaffa Kiadó és Kereskedelmi KFT. 2010</p> <p><i>ajánlott</i></p>	

McCullogh, M. E., Sandage, S. J., Worthington, E. L.: Megbocsátás. Harmat Kiadó, Budapest, 2005

Kulcsár Zsuzsanna (szerk.): Teher alatt. Trefort Kiadó, Budapest, 2006

Szondy Máté: Megélni a pillanatot. Kulcsuk, Budapest, 2012

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

Alapvető és speciális ismeretek a pozitív pszichológia kialakulásának, főbb témaköreinek, gyakorlati vonatkozásainak tekintetében.

képességei

A személyiség szempontú, interperszonális és a megküzdéssel kapcsolatos szempontok és ismeretek integrálásának és alkalmazásának képessége. Képesség a kurzus gyakorlatiasabb megközelítéseinek önreflexiókat is bevonó, személyes felismeréseket is eredményező feldolgozására, saját életben való alkalmazására.

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Pék Győző, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: A függő viselkedés, a szerhasználat interkulturális szempontjai és kultúrtörténete	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Addiktológiai alapfogalmak, kényszerspektrum, kémiai addikciók (droghasználat, alkoholizmus, nikotinfüggőség , gyógyszerabúzus), viselkedési addikciók (szerencsejáték zavar, kényszeres vásárlás, szexuális addikciók, anorexia és bulimia, testedzés függőség stb). Terápiás lehetőségek, diagnosztikai lehetőségek (kérdőívek, interjúk). Prevenációs programok.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező: Tringer, L. (2001): A pszichiátria tankönyve. Semmelweis Kiadó, Budapest. Demetrovics ZS. (2007): Az addiktológia alapjai. ELTE Eötvös Kiadó Kft.,Budapest. Ajánlott: Németh, A., Gerevich I. (2000):: Addikciók. Budapest, Medicina Könyvkiadó.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a kémiai és viselkedési addikciókkal kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat - Ismeri a kémiai és viselkedési addikciók közé sorolható kórképeket <p>képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes addikciókkal kapcsolatos tanácsadás levezetésére - Képes egyszerűbb prevenációs programok megtervezésére 	

-Képes tanácsadási terv elkészítésére addiktológiai kórképeknél.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Körmendi Attila, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: A gyógyítás interperszonális és kulturális szempontjainak kutatása	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A pszichoterápia hosszú története során igen sokrétű kulturális hatásoknak volt kitéve, amelyek mind meghatározzák a pszichoterápiában résztvevőket és a köztük lévő viszonyt egyaránt. A pszichoterápiás folyamatban résztvevő személyek mind intrapszichés, mind interperszonális, mind kulturális aspektusai találkoznak a pszichoterápiás helyzet megismételhetetlen „itt és most”-jában. A félév során megismerik a hallgatók azokat a folyamatokat, amelyek befolyásolták az adott kórképek felismerését és noozológiai rendszerbe való kerülését, vagy éppen onnan való kivételét. Ismertetésre kerül a nem, az életkor és a társadalmi/kulturális/szubkulturális helyzet szerepe a tünetalakulás folyamatában, illetve a tünetinterpretációban, továbbá a pszichoterápiában.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i></p> <p>Szőnyi J., Füredi J (2006). A pszichoterápia tankönyve, Medicina Kiadó, Budapest.</p> <p>Csabai, M., Csörsz, I., Szili, K. (2009): A gyógyító kapcsolat élménye, Oriold és Társai, Budapest.</p> <p>Gabbard, G.O. (2007): A pszichodinamikus pszichiátria tankönyve, Lélekben Otthon Kiadó, Budapest.</p> <p>Trull, T.J., Phares, E.J. (2004): Klinikai pszichológia, Elmélet, módszertan és hivatás, Osiris Budapest.</p> <p>Nguyen Luu, L.A. és Fülöp, M (szerk.) (2003) Kultúra és pszichológia, Osiris, Budapest..</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - A félév során a hallgatók megértik, hogy a gyógyítás során igen komplex rendszerekkel kell dolgozni, amelyek számos tényező hatása alatt állnak. - Megértik, hogy mind a kórképek, mind az adott pszichoterápiás formák folyamatos változás folyamatában vannak, és e folyamatok tudományos követése elengedhetetlen a hatékony pszichoterápiás módszerek alkalmazásához. <p>képességei</p>	

- Képes megérteni a pszichoterápiás helyzet specifikus és nem-specifikus hatótényezőit

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Szemán-Nagy Anita, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: A pasztorálpszichológia speciális területei: a gyász folyamata	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a gyász egyéni és közösségi folyamatába, megismerkedjenek a lineáris szemlélet legfontosabb jellemzőivel, a fontosabb gyászelméletekkel, a gyász rendszerszemléletével, a gyászmunkát nehezítő körülményekkel, a közösségek gyászt támogató hatásaival, a lelkigondozói gyászbeszélgetés elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Gyakorlati szinten bevezet a gyászolók lelkigondozásába, gyászcsoporthoz vezetésebe. A gyakorlati felkészítés részeként a hallgatók gyászcsoporthoz-munka keretében szembesülhetnek saját veszteségélményeikkel.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i> Verena Kast: A gyász. Egy lelki folyamat stádiumai és esélyei. T-Twins Kiadó, Budapest, 1995. Yorick Spiegel: Der Prozess der Trauerns. Analyse und Beratung. Chr. Kaiser, Gütersloh, 1995. Bodó Sára: Gyászdőben. A gyászolók lelkigondozásának lehetőségei. Kálvin Kiadó, Budapest, 2013. Polcz Alaine: Gyászban lenni. Pont Kiadó, Budapest, 2000. Philippe Ariès: Gyermek, család, halál. Gondolat, Bp. 1987.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása A gyászbeszélgetés elméleti és gyakorlati kérdéseinek integrációja, amely során a saját veszteségélmények feldolgozási lehetőségei tudatosulnak.</p> <p>képességei A kurzus ismeretanyagának integrált feldolgozása. Szenzitivitás a gyász folyamata iránt, egyéni gyászbeszélgetések vezetésére való képesség kialakulása.</p>	

Tantárgy felelőse:

Dr. Bodó Sára, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: A szülői viselkedés és nevelés kultúranropológiai és evolúciós pszichológiai szempontjai	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>Ismeretanyag.</i> Amióta ember él a Földön a gyermekvállalás és nevelés sosem bizonyult egyszerű feladatnak. A félév során megismerkednek a hallgatók a szülői viselkedés és egyúttal a gyermekfejlődés evolúciós, összehasonlító pszichológiai, kultúrközi és kultúranropológiai szemléletével. Ismertetésre kerülnek olyan témakörök, mint a család és termékenység, szülői stratégiák, szülés, szoptatás, kötődés, szeparáció, reprodukív döntések, diszkriminatív gondoskodás, anyai, apai, nagyszülői és testvér szerepek a gondozásban. A kurzus során a hallgatók számos példát ismernek meg a szocializáció kulturális jellegéről.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Berezkei T.(2003): Evolúciós pszichológia. Osiris kiadó, 118-322o.	
Ajánlott:	
Berezkei T. (2001) Maternal trade-off in treating high-risk children. <i>Evolution and Human Behavior</i> 22: 197-212.	
Berezkei T. & Dunbar R.I.M. (2002): Female-based reproductive strategies in an ethnic Hungarian Gypsy population. <i>Current Antropology</i> 43: 804-809.	
Bjorklund, D. F., Grotuss, J. & Csinady, A. (2009): Maternal Effeects, Social Cognitive Development and the Evolution of Human Intelligence. In: Mestriperieri, D. & Mateo, J.M. (eds) <i>Maternal Effects in Mammals</i> . Chicago University Press, Chicago pp 292-321.	
Hrdy S.B. (1999): <i>Mother Nature: Maternal Instincts and How They Shape the Human Species</i> . New York, Ballantine Books.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

A hallgatók elsajátítják az evolúciós pszichológiai gondolkodásmódot. Számos példát ismernek meg a gyermeknevelés illetve a gyermekhez való viszonyulás kultúrközi különbségeiről.

képességei

A hallgatók érzékenyebbé válnak a kulturális különbségek befogadására.

Tantárgy felelőse:

Dr. Csinády Adriána, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: A társadalmi közérzet pszichológiája	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy célja, hogy bemutassa a társadalmi közérzetet és annak változását alakító főbb tényezőket.</p> <p>A kurzus során érintett főbb témakörök:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) a szubjektív jóllét elméleti és módszertani megközelítései, (2) a szubjektív jóllétet befolyásoló egyéni és társadalmi szintű tényezők, (3) a társadalmi szinten fontosnak tartott szükségletek és értékek hatása az étellel való elégedettségre, (4) a közbeszéd társadalmi közérzetre gyakorolt hatása, (5) az értékek és értékvesztés társadalmi atmoszférát alakító hatásai, (6) a szubjektív jóllét és boldogság kulturális aspektusai. 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező:</p> <p>Diener, E., Helliwell, J. F., & Kahneman, D. (Eds.). (2010). International differences in well-being. Oxford University Press.</p> <p>Hunyady Gy. (2010). A társadalmi közérzet hullámverése. Budapest: Napvilág Kiadó.</p> <p>Hunyady Gy. (2013). Az elégedetlenség társadalompszichológiája. Magyar Pszichológiai Szemle, 68, 621–644.</p> <p>Ajánlott:</p> <p>Oishi, S. (2012). The psychological wealth of nations: Do happy people make a happy society? Chicester, UK: Wiley-Blackwell.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <p>- A kurzus során a hallgatók megismerkednek a társadalmi közérzetet befolyásoló hatásokkal.</p> <p>képességei</p> <p>- A kurzus során megszerzett ismeretek révén a hallgatók készségeket szereznek a társadalmi közérzetet befolyásoló tényezők pszichológiai szempontú elemzésében.</p>	

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Pántya József, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Attitűd kutatás gyakorlata	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A kurzus keretében a hallgatók a tanulmányaik során őket foglalkoztató, lehetőséghez mérten a képzés valamelyik tárgya kapcsán az adott kurzuson megfogalmazott kérdéshez kapcsolódóan végeznek olyan kutatást, melyben az attitűdmérés szerepet kap. A kurzus első felében haladó szinten tárgyaljuk az attitűdmérés problémáit, kérdéseit, lehetőségeit, miközben egy-egy kérdés köré egy-egy projekt (4-5 hallgatót is tömörítő vállalkozás) szerveződik, akik hétről hétre bemutatják, hogyan haladnak a kérdéseik megfogalmazásával, a mérőeszközük kifejlesztésével, az adatgyűjtéssel, végül beszámolnak a kurzus nyilvánossága előtt kutatásuk eredményeiről. A kutatást a hallgatók egy kutatási beszámoló megírásával zárják.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Szokolszky, Á. (2004). Kutatómunka a pszichológiában. Budapest: Osiris. Maio, G., & Haddock, G. (2014). The psychology of attitudes and attitude change. Los Angeles: Sage.</p> <p>Ajánlott: Greenwald, A. G., Poehlman, T. A., Uhlmann, E. L., & Banaji, M. R. (2009). Understanding and using the Implicit Association Test: III. Meta-analysis of predictive validity. Journal of personality and social psychology, 97(1), 17.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kurzus során kutatómódszertani ismereteket szereznek - a kutatások kivitelezésével kapcsolatos tudással gazdagodnak 	

- az attitűdkutatás tárgykörében speciális ismereteket szereznek

képességei

-A kurzus során a hallgatóknak finomodnak a kutatómódszertanhoz kapcsolódó készségei,

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*)

Tantárgy neve: Az idegennyelv-tanulás pszichológiája	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : ... (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak) :	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): esettanulmányok, témakidolgozások	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Ismeretanyag</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A nyelvtanítás folyamata (módszerek, stratégiák és a tanár szerepe) 2. Explicit, implicit tanulás, deklaratív, procedurális memória 3. Az idegen nyelvi mérés és értékelés 4. A nyelvtanulás sikerességét meghatározó tényezők 5. Az anyanyelv hatása az idegennyelv-tanulásra 6. Munkamemória és nyelvtanulás 7. A nyelvérzék szerepe 8. Tanulási motiváció 9. Korai nyelvtanulás (szenzitív periódusok) 10. Késői nyelvtanulás 11. Idősek nyelvtanulása, kognitív hanyatlás megelőzése 12. Szótanulás, tárolás és előhívás 13. Nyelvtan-tanulás 14. Mesterséges nyelvtanulási vizsgálatok 15. Diszlexia és nyelvtanulás 16. Hátrányos helyzetű gyerekek nyelvtanulása 17. Digitális nyelvtanulás: programok és applikációk 18. Kétnyelvűség 	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<u>Kötelező irodalom</u>	

Polonyi Tünde (2013). *Az idegennyelv-tanulás kezdete – Szó- és szabálytanulás fiataloknál és időseknél*, Debreceni Egyetemi Kiadó.

Antoniou, M. et al. (2013). Foreign language training as cognitive therapy for age-related cognitive decline: A hypothesis for future research, *Neurosci Biobehav Rev*, 37, 2689-2698.

Polonyi Tünde és Kovács Ágnes Melinda (2005). Többnyelvű elmék. In: Gervain, J., Kovács, K., Lukács, Á., Racsmány, M. (szerk.) *Ezerarcú elme*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 187-199
<http://mek.oszk.hu/03700/03738/index.phtml>

J.F. Kroll and A. M. B de Groot (2005, eds.). *Handbook of Bilingualism*, Oxford University Press.

Bárdos Jenő (2002). *Az idegen nyelvi mérés és értékelés elmélete és gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Ajánlott irodalom

Furcsa Laura (2012). *Teaching foreign languages to socially disadvantaged children*, PhD-dolgozat

Elma Blom and Sharon Unsworth (2010). *Experimental Methods in Language Acquisition Research*, John Benjamins Publishing Company

G. K. Porte (2010). *Appraising Research in Second Language Learning*, John Benjamins Publishing Company.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb.*, *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

A kurzus végén a hallgatók tisztában lesznek az idegennyelv-tanulás pszichológiája téma alapfogalmaival, elméleteivel és jelenlegi kutatási területeivel.

képességei

- egy tudományos kutatás megtervezésének képessége a témán belül
- egy elmélet megalkotásának képessége a témán belül
- tudományos kutatások összehasonlító értelmezésére a témán belül

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. habil Polonyi Tünde Éva, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: Az öregedés gerontológiai, és gerontopszichológiai megközelítése. Az öregedés, mint másság.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az öregedés jelensége szociológiai, epidemiológiai, demográfiai, szélesebb társadalmi és magatartástudományi szempontból. A nyugdíjba menetel dinamikája, a nyugdíjas lét pszichoszociális szempontjai. A „sikeres öregedés” elméletei, a gyakorlati megvalósítás modelljei. A pozitív pszichológiai az egészségpszichológiai és a magatartástudományi megközelítés integrációjából adódó gyakorlati konzekvenciák, kutatási paradigmák. Flow és az időskori aktivitás kapcsolata. Társkapcsolatok, társas támogatás jelentősége. Altruizmus, spiritualitás, transzcendencia jelenségek. Kultúra és öregedés. A baltesi SOC modell, és ennek paradigmái. A kognitív tartalék és plaszticitás elmélete, kutatási trendek.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i></p> <p>Szabó L.: Időskori demenciák családi, társadalmi és pszichológiai vonatkozásai. Pszi Könyvek. Akadémiai Kiadó. Budapest, 2011.</p> <p>Pék Gy. : Az időskor egészségpszichológiája. In: Kállai J. (szerk.): Egészpszichológia a gyakorlatban. Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt, 469-494. 2007.</p> <p>Pék, Gy.: Speciális kommunikációs és gondozási szükségletek az időskori kétnyelvűséggel, és idős családtagok gondozásával kapcsolatban. In: Az időskorúak egészségpszichológiája. Egyetemi tankönyv. Szerk. Kállai, J. , Kaszás B., Tiringner I. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2013. 289-302.</p> <p><i>Ajánlott:</i></p> <p>Boga, B.: Pillantás a dombról. Válogatott fejezetek az idősödés tudomány területéről. United p. c., Ausztria. Neckenmarkt, 2014.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása	

Az idősödés pszichológiai és társadalmi jelenségeit a legfontosabb modellek és elméletek tükrében kezeli. Átlátja a pozitív pszichológiai, egészségpszichológiai és a magatartástudományi megközelítés integrációjából adódó megközelítések sokrétűségét és ezek integrációs lehetőségeit.

képességei

A „sikeres öregedés” folyamatának és ismérveinek gyakorlatias alkalmazására képes. A megszerzett tudás segíti az idősokkal kapcsolatos pozitív hozzáállásának, kedvezőbb attitűdjének kialakításában. Képes ismereteit – szakmai fejlődésével összhangban - az idősokkal való kommunikáció és szélesebb értelemben vett segítő intervenciók területén is alkalmazni.

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Pék Győző, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Bevezetés a közgazdaságtanba	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A közgazdaságtudomány tárgya, módszere, rövid története, a gazdasági, szereplők, makrojövedelem fogalma, piaci mechanizmus, a kereslet-kínálat elemzése, komparatív statika, áru-, pénz-, és munkapiac alapfogalmai, gazdaságpolitika eszközei: költségvetési és monetáris politika, a jegybank szerepe, a bank- és a bankrendszer fejlődése, a pénzügyi közvetítés funkciói, pénzteremtés folyamata; a magyar gazdaság aktuális kérdései.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Mankiw, G. N.: A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest, 2011. Paul Heyne - Peter Boettke - David Prychitko: A közgazdasági gondolkodás alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. P. A. Samuelson - W. D. Nordhaus: Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2012. Todd G. Buchholz: Új ötletek halott közgazdászoktól. Európa Kiadó, Budapest, 1998. Todd G. Buchholz: A gazdaságon innen és túl. Európa Kiadó, Budapest, 2000.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

A hallgatók ismereteket szereznek közgazdasági elméleti alapokkal, a gazdaságtörténettel és a pénzügyi folyamatokkal kapcsolatban.

képességei

A hallgatók képesek lesznek gazdasági problémákat rendszerezni és elemezni, fejlesztik logikus gondolkodási képességüket.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Balogh Tamás László, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: Család- és párterápiái alapok: elméletek, modellek, iskolák	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A családterápiás szemlélet és gyakorlat kialakulása és főbb fejlődési irányai. A család rendszerszemléleti megközelítése. A család, mint nyitott, önszabályozó rendszer. Családi életciklusok. A családi kommunikáció egyedisége és jelentősége. Viselkedési láncok, játszmák, generációs minták, rítusok a családban. Családterápiás irányzatok, iskolák, modellek. A strukturális, stratégias, megoldásközpontú, milánói, kontextuális, reflexív és tárgykapcsolati irányzat.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i> Barnes, G.: A családi életciklus. Család, terápia, gondozás. Családterápiás olvasókönyv sorozat II., Animula Kiadó, Budapest, 1991. Bíró, S. és Komlósi, P.: Családterápiás olvasókönyv. Animula Kiadó, 2001. Cecchin G. : A milánó alapelvek-újra átgondolva. In: Bíró S., Komlósi P. (szerk.): Családterápiás olvasókönyv T. 67-74. Mérei Ferenc Mentálhigiénés Szolgálat. Budapest, 1990. Goldenberg, I és H. : Áttekintés a családról. Animula Kiadó, Budapest, 2008. Rátay Cs.: Huszonöt éves a milánói iskola. Pszichoterápia 1998, 7(2):111-116. Virginia, S. : A család együttélésének művészete, Az új családműhely. Coincidencia. Budapest, 1999.</p> <p><i>Ajánlott:</i> Berne, E.: Emberi játszmák. Gondolat. Budapest, 1987. Watzlawick, P., Weakland, J.H., Fisch, R.:A változás. A problémák keletkezésének és megoldásának elvei, Gondolat. Budapest, 1990.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása Családterápiás szemlélet kialakítása. A családterápiás irányzatok, iskolák, modellek lényegi ismérveinek, emberképének leírása és elemző értékelése. A különböző családterápiás irányzatok</p>	

rendszereszméleti megközelítéseiből adódó konzekvenciák átlátása különös tekintettel a strukturális, stratégias, megoldásközpontú, milánói, kontextuális, reflexív és tárgykapcsolati irányzatokra.

képességei

A családot rendszerként kezelő családterápiás megközelítések elméleti alapvetéseinek megértése és az ezekhez kapcsolódó alapfogalmak és modellek megismerése. Olyan szemlélet kialakítása, amiben összekapcsolhatók a már megismert rendszereszméleti tudáselemek a szélesebb értelemben vett kommunikációs ismeretekkel. Készség a családterápiás irányzatok szemléletének és alapvető modelljeinek megértésére, összehasonlításukra, értékelésükre és a már megszerzett személyiséglélektani, szociálpszichológia tudásanyaggal való integrálásra.

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Pék Győző, egyetem docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató:

Dr. Csinády Adriána, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy neve: Családi struktúra, funkciók és dinamika kutatása	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus választásában előnyt jelent a család-és párterápiái alapok, elméletek, modellek, iskolák témaköreit bemutató kötelező kurzust kiegészítő, családterápiás módszerekkel foglalkozó gyakorlati kurzus párhuzamos felvétele. Az ismeretanyag szerves részét képezi a pszichológiai kutatómódszertan. A kutatás rendszerszemléletű megközelítéssel zajlik. A családi interjú, családi struktúra feltérképezéséhez interjú technikákat tanulnak a hallgatók.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i> Koltai, M.: Transzgenerációs hatások a családban. Család-pszichiátria-terápia. Animula Kiadó Budapest, 2003. Komlósi, P.: Előbb térj vissza a saját családodhoz! A saját családelmény feldolgozása a családterapeuta képzésben. Pszichoterápia 2000, 9 (2):111-116. Kelemen, G.: Szenvedélybetegség, család, pszichoterápia, 147-162. Bognár, G., Telkes, J. : A válás lélektana. Haas and Singer Alapítvány. Budapest, 1994.</p> <p><i>Ajánlott:</i> Berne, E.: Emberi játszmák. Gondolat. Budapest, 1987. Watzlawick, P., Weakland, J.H., Fisch, R.: A változás. A problémák keletkezésének és megoldásának elvei, Gondolat. Budapest, 1990.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása A családi dinamika a szerepek, elvárások, határok, konfliktuskezelés vonatkozásában kerül elsajátításra.. A család adaptív vagy hiányos, zavart működése a válás, az erőszak és agresszivitás, a gyász, veszteség, függőség és szenvedélybetegségek témáinak és dinamikáinak megismerésével kerül előtérbe.</p> <p>képességei A hallgatók kognitív és készségszinten megismerik a családi interjú készítés alapelveit és ezekben olyan szintű gyakorlatra tesznek szert, hogy a kutatás folyamán ennek hasznát vehessék.</p>	

Képesek a főbb családi funkciózavarok dinamikájának megértésére. A családdal kapcsolatos ismereteik alkalmazása révén a kutatások, családokkal való találkozások egyik részeredményeként reflektív készségeket alakítanak ki saját nukleáris családjuk alapvető dinamikáinak megértésére, leírására, elemzésére is. Integrálni képesek családdal kapcsolatos tudásukat a kutatások kivitelezése folyamán.

Tantárgy felelőse:

Dr. Csinády Adriána, egyetemi tanársegéd, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató:

Dr. Csörsz Ilona, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy neve: Családterápia: módszerek, gyakorlati szempontok	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A terápiás folyamat. Rendszerszemléletű egyéni terápia. Családi interjú, visszajelzési módszerek, terápiás eszköztár, intervenciós módszerek. A változás indukálásának lehetőségei a különböző irányzatok keretében. A családi funkciók főbb zavarainak családterápiás megközelítése: a válás, az erőszak és agresszivitás, a gyász, veszteség, függőség és szenvedélybetegségek a családban	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Koltai, M.: Transzgenerációs hatások a családban. Család-pszichiátria-terápia. Animula Kiadó Budapest, 2003. Komlósi, P.: Előbb térj vissza a saját családdodhoz! A saját családelmény feldolgozása a családterapeuta képzésben. Pszichoterápia 2000, 9 (2):111-116. Kelemen, G.: Szendvedélybetegség, család, pszichoterápia, 147-162. Bognár, G., Telkes, J. : A válás lélektana. Haas and Singer Alapítvány. Budapest, 1994.</p> <p>Ajánlott: Berne, E.: Emberi játszmák. Gondolat. Budapest, 1987. Watzlawick, P., Weakland, J.H., Fisch, R.: A változás. A problémák keletkezésének és megoldásának elvei, Gondolat. Budapest, 1990.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása A terápiás folyamat rendszerszemléletű megközelítésének megértése. A családi interjú tartalmi és módszertani jellemzőinek átlátása, megismerése. Tartalmi és módszertani tudás a visszajelzési módszerek, terápiás eszköztár, intervenciós módszerek vonatkozásában. A változás indukálásának lehetőségeinek ismerete a különböző irányzatok szemléleti és módszertani összefüggés rendszerében.</p> <p>képességei Az interaktív gyakorlatok folyamán szituációs és szimulációs játékok, tréning elemek segítségével a hallgatók saját élményű tapasztalatokat nyernek a családterápia lényegesebb elemeinek alkalmazásáról, működéséről. Kognitív és készségszinten megismerik a családi interjú készítés alapelveit. Képet kapnak a főbb családi funkciózavarok dinamikájáról és ezek</p>	

terápiás kezelésének lehetőségeiről, ami segíti tájékozódásukat a családterápiás módszerek között és megalapozza további érdeklődésüket és motivációjukat az ezen a területen történő további szakmai fejlődésükhöz. Képesekké válnak saját nukleáris családjuk alapvető dinamikáinak megértésére, leírására, elemzésére

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Pék Győző, egyetem docens, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató:

Dr. Csörsz Ilona, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy neve: Csoportdinamika	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az előadás során a hallgatók elsajátítják a csoportdinamika alapfogalmait. Megtanulják a csoportfejlődés fázisait, a csoportnormákat, a csoportban kialakuló szerepeket, védekezési mechanizmusok és az ellenállás felismerését. A kurzuson résztvevők megismerik a pszichológiai gyakorlatban alkalmazott csoportok formáit és ezek alapvető jellemzőit, úgymint szabad interakciós csoport, pszichonanalitikus csoport, pszichodráma, szupportív-expresszív csoport, önszervező csoport, szupervíziós csoport.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<i>Kötelező:</i> Irvin D. Yalom: A csoportpszichoterápia elmélete és gyakorlata. Animula Kiadó, 2001.	
<i>Ajánlott:</i> Klaus Antons: A csoportdinamika gyakorlata. Synalorg, 2006. Rudas János: Javne örökösei. Oriold, 2011. Rudas János: Delfi örökösei. Lélekben otthon, 2007.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzőin, érdemben hozzájárul	
tudása A csoportdinamika alapfogalmainak lényegi mozzanatainak ismerete. A csoportfejlődés fázisainak dinamikai folyamatainak átlátása. A különböző csoportjelenségek felismerése és a változtatásban és gyógyításban betöltött szerepük leírása. Az egyes csoportterápiás és csoportpszichoterápiás hatótényezők specifikus és nem specifikus jellegének ismerete és szemléletes leírása.	
képességei A hallgatók képessé válnak a csoportvezetéshez szükséges kompetenciák felismerésére, a különböző típusú csoportos módszerek meghatározására és elkülönítésére. Képessé válnak a csoportdinamikai alapfolyamatok értelmezésére és használatára, úgymint csoporttag és a csoport kapcsolata, interdependenciák, csoportfejlődési tendenciák. Megismerik a csoportvezetés alapvető módszereit, mint pl. a folyamatelemzés, brainstorming, szerepjátékok, szociogram, kommunikációs gyakorlatok.	

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Pék Győző, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Gender kutatások	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati (kredit%)	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A nem az egyik legalapvetőbb kategória, amely mentén csoportosítunk, így fontos és megkerülhetetlen részét jelenti a mindennapjainknak. A kurzus betekintést nyújt a gender kutatások, egy olyan interdiszciplináris terület világába, amely a nemmel (biológiai és társadalmi) és annak jelentésével kapcsolatos kérdésekre keresi a választ. A kurzus célja a hallgatókat megismertetni a gender kutatások területén megjelenő kulcskérdésekkel és vitákkal, amelyek olyan témákat érintenek, mint a nemek közötti különbségek, nemi sztereotípiák, diszkrimináció és nemi ideológiák (szexizmus, feminizmus).	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Hamilton, D.L., Fiske, S.T., Bargh, J.A. (2006). A társak és a társadalom megismerése. Budapest: Osiris Kiadó. Kende A. (2008). Pszichológia és feminizmus. Budapest: L'Harmattan Kiadó.</p> <p>Ajánlott: Faniko, K., Lorenzi-Cioldi, F., Sarrasin, O., Mayor, E. (2016). Gender and Social Hierarchies. Perspectives from social psychology. London: Routledge. Mills, M.J. (2015). Gender and the Work-Family Experience. An Intersection of Two Domains. New York: Springer. Ridgeway, C.A. (2011). Framed by Gender. How Gender Inequality Persists in the Modern World. New York: Oxford University Press.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kurzus során a hallgatók összetett kép birtokába jutnak a biológiai és társadalmi nemmel kapcsolatos kérdésekről, - és arról, hogy a pszichológus mesterség nézőpontjából milyen megnyilvánulásokat lehet tenni e társadalmilag érzékeny kérdéskörben. <p>képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kurzus során a hallgatóknak képessé válnak a biológiai és a társadalmi nemmel kapcsolatos problémák, konfliktusok értő elemzésére - és érzékennyé válnak a nemmel kapcsolatos megkülönböztetések azonosításában. 	

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dallos Andrea, egyetemi tanársegéd

Tantárgy neve: Gerontopszichológiai kutatások	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye: 3.	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az elsajátítandó ismeretanyagot részben megalapozza az öregedéssel kapcsolatos előzetes választható kurzus. A képzés során már elsajátított kutatás módszertani ismeretek alkalmazásával, a kvantitatív és kvalitatív kutatási paradigmákat felhasználva az öregedés jelenségkörének egyéni és társas pszichológiai szempontjainak vizsgálatára kerül sor. Kiemelt jelentőséget kapnak az ápolási, gondozási környezet, a szociális ellátás keretében megjelenő hatások. Főbb kutatási területek: támogató csoportok a demens betegek gondozásában, az ápolói, gondozói kiégés dinamikája, mérése, megelőzésének lehetőségei.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i> Szabó L. Időskori demenciák családi, társadalmi és pszichológiai vonatkozásai. Pszi Könyvek. akadémiai Kiadó. Budapest, 2011.</p> <p>Pék Gy. (2004) : A gerontopszichológiai interjú. Kommunikáció idős betegekkel. In: Pilling J. (szerk.), Orvosi kommunikáció. Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt, 283-296.</p> <p>Pék, Gy.: Speciális kommunikációs és gondozási szükségletek az időskori kétnyelvűséggel, és idős családtagok gondozásával kapcsolatban. In: Az időskorúak egészségpszichológiája. Egyetemi tankönyv. Szerk. Kállai, J. , Kaszás B., Tiringer I. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2013. 289-302.</p> <p>Szokolszky, Á : Kutatómunka a pszichológiában. Osiris. Budapest, 2004.</p>	
<p><i>Ajánlott:</i> Boga, B.: Pillantás a dombról. Válogatott fejezetek az idősödés tudomány területéről. United p. c., Ausztria. Neckenmarkt, 2014.</p> <p>Pék Gy., Égerházi A., Kovács M. (2003): A gerontopszichiátriai interjú In Kovács M. (szerk.), Időskori depresszió és szorongás. Budapest: Springer Hungarica, 129-140.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása	

Gerontopszichológiai kutatási protokollok kidolgozásában fontos szempontok ismerete beleértve az etikai elveket. Gyakorlatias tudás a vizsgálatokban résztvevő idős személyek terhelhetőségére, a kutatási szekvenciák optimális kialakítására vonatkozóan. Tudása kiterjed a legjelentősebb nemzetközi longitudinális gerontológia/ gerontopszichológiai kutatások célkitűzéseinek módszertanára, eredményeire.

képességei

A hallgató képes lesz gerontopszichológiai kutatási protokollok kidolgozására és azok kivitelezésére. Alkalmazható készségeket szerez a kutatás szervezésére, a kutatási terepek és az idős célszemélyek kiválasztására, a velük való kapcsolattartásra, kommunikációra.

Tájékozottságra tesz szert a releváns kutatásetikai kódex vonatkozásában, az adott kutatás konkrét etikai szabályozásának alkalmazásában, a szükséges engedélyek beszerzését illetően is. Jártasságot szerez az idős emberekkel való kapcsolatfelvétel terén, képessé válik a sajátos érzékenységet igénylő rapport megteremtésére, a kommunikációs, vizsgálati helyzetek idői és kapcsolati kereteinek optimális alakítására. A kutatási aktivitását a szociális, ellátási és gyógyítási szférában valósul meg.

Tantárgy felelőse:

Dr. habil Pék Győző, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Interkulturális szenzitivitás tréning	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati (kredit%)	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A gyakorlat célja, hogy betekintést nyújtson az interkulturális szenzitivitás szakirodalmába, valamint tréningmódszer segítségével fejlessze a hallgatók interkulturális érzékenységét és kompetenciáját, amely révén képessé válnak az érzések, gondolatok és viselkedések eltérő kulturális nézőpontokból való értelmezésére, elemzésére. A tréningbe az interkulturális szenzitivitással kapcsolatos elméleti megközelítések összefoglalása is beépül.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Gordon Györi János (szerk.). (2014). Tanárok interkulturális nézetei és azok hatása az osztálytermi munkára: A multikulturális és interkulturális szemlélet elméleti alapjai és történeti vonatkozásai az oktatásban. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. Gordon Györi János (szerk.). (2014). Tanárok interkulturális nézetei és azok hatása az osztálytermi munkára: Kutatási eredmények. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.</p> <p>Ajánlott: Landis, D., Bennett, J. M., & Bennett, M. J. (Eds.). (2004). Handbook of intercultural training (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage. Neuliep, J. W. (2017). Intercultural communication: A contextual approach (7th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage. Ting-Toomey, S., & Chung, L. (2012). Understanding intercultural communication (2nd ed.). Oxford University Pres.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - A gyakorlat során a hallgatók a kulturális nézőpont felvételét támogató tréningfeladatokon és helyzetgyakorlatokon keresztül saját élményt szereznek a kulturális különbségek - kommunikációs, - kognitív és viselkedéses jegyeiről. 	

képességei

- Interkulturális szenzitivitásuk a tréninggyakorlatoknak köszönhetően nő.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):**Dr. Pántya József, egyetemi adjunktus, PhD****Tantárgy oktatásába bevont oktató(k)**, ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Intézményi és társadalmi konfliktusok	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a konfliktusok azon formáit, amelyekben különböző csoportok, intézmények, közösségek érintettek. A kurzus során a hallgatók megismerkednek ezeknek a konfliktusoknak a különböző fajtáival, és a mögöttük meghúzódó okokkal, valamint a kapcsolódó kutatási módszerekkel és eredményekkel. A kurzus célja, hogy fejlessze a hallgatók intézményi és társadalmi konfliktusok felismerésére és kezelésére vonatkozó ismereteit, valamint ezen konfliktusokkal kapcsolatos érzékenységét. Főbb témakörök: intézményi konfliktusok, társadalmi rétegek közötti konfliktusok, etnikai és nemzetiségen alapuló konfliktusok, generációk közötti konfliktusok, kulturális konfliktusok.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Bugovics Zoltán, Tóth Péter (szerk.) (2015). Gazdasági és társadalmi konfliktusok a szubjektív jóllét és biztonságérzet megközelítésében. L'Harmattan, Budapest. Sass Judit, Síklaki István: (2011). A társadalmi konfliktusok kezelése. Budapesti Corvinus Egyetem.</p> <p>Ajánlott: Ayoko, O. B., Ashkanasy, N. M., & Jehn, K. A. (Eds.). (2014). Handbook of conflict management research. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása - A kurzus eredményeképpen fejlődik a hallgatók intézményi és társadalmi konfliktusok felismerésére és kezelésére vonatkozó ismerete.</p> <p>képességei - A kurzus során a hallgatók képessé válnak a konfliktusok okainak azonosítására - és a lehetséges konfliktusmegoldási módok felvázolására.</p>	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD	

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Dr. Papp Gábor, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy neve: Konfliktuskezelés, a mediáció alapjai	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 3/40 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Stressz típusai, fiziológiai folyamatok, mérési lehetőségek. Érzelem és problémaközpontú megküzdési módok. Agresszív, asszertív, szubmisszív kommunikációs stílus. Thomas-Kilman konfliktuskezelési modell. Én üzenetek, Gordon tréning. Tranzakcióanalízis és konfliktuskezelés. Kiegészítő folyamatok, preventív tényezők, prediktorai, kiegészítő kezelése. Érzelemszabályozási módszerek.</p> <p>A kurzus során a hallgató megismeri a legfontosabb konfliktus és agressziókezeléssel kapcsolatos elméleteket. Foglalkozunk a konfliktusdinamikával, a konfliktusstílusokkal, a konfliktus-menedzsment és a személyiségvonások kapcsolatával, belső konfliktusok kezelésével, konfliktusmoderációval. Bemutatásra kerülnek olyan modellek, melyek használhatóak a konfliktuskezelés gyakorlatában (például tranzakcióanalízis és az énállapotok, lámpa modell, Harvard koncepció, Riemann és Thomann modell). Áttekintjük azokat az intervencióeszközöket, melyek segítségével fejleszthető a konfliktuskezelési készség (például érzelmekkel való bánásmód, kritika kifejezése). Mediációs folyamat bemutatása, lépési, korlátok. Konfliktuskezelési módok felmérésére alkalmas eszközök bemutatása.</p> <p><i>Kompetenciák:</i> Képes hatékonyan kezelni és szabályozni az interperszonális konfliktusokat, ismeri a mediációs technikákat, preventív lépéseket tenni a konfliktushelyzetek kialakulása szempontjából. Képes konfliktuskezelési stílusok azonosítására.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Dávid, I., Fülöp, M., Pataky, N., Rudas, J. (2014): Stressz, megküzdés, versengés, konfliktusok. Magyar Tehetségsegítő szervezetek Szövetsége, Budapest.</p> <p>Oláh, A. (2005): Érzelmek, megküzdés és optimális élmény. Trefort Kiadó, Budapest.</p> <p>Ajánlott: Schmidt, T. (2013): Konfliktuskezelési tréninggyakorlatok. Z Press, Budapest.</p> <p>Bagdy Emőke, Bishop Beáta, Bőjte Csaba, Rambala Éva (2011): Hidak Egymáshoz. Kulcslyuk Kiadó, Budapest.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

tudása

- Ismeri a stresszel, megküzdéssel, konfliktuskezeléssel és kiégéssel kapcsolatos alapfogalmakat, fontosabb elméleti modelleket

képességei

- Képes azonosítani megküzdési és konfliktuskezelési stílusokat
- Képes hatékonyabb megküzdési stílusok alkalmazására
- Képes korrigálni kevésbé hatékony megküzdési és konfliktuskezelési stílusokat

Tantárgy felelőse:

Dr. Körmendi Attila, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Környezetpszichológia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az embernek a környezettel, annak általa létrehozott (épített), illetve természetes elemeihez fűződő viszonya és azok általi meghatározottsága elemi része az emberi létezésnek. A kurzus két fő pillérét is az épített környezethez való viszony pszichológiája (pl. helyemlékezet; tárgyi környezet jelentései; szociofizikai környezet, helyidentitás, tárgyi környezet és kapcsolati dinamika), illetve a természetes környezethez fűződő kapcsolat pszichológiája adja (környezeti attitűd, környezettudatos viselkedés, környezettudatos nevelés, fenntarthatóság).	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező: Dúll, A. (2009). A környezetpszichológia alapkérdései–Helyek, tárgyak, viselkedés. Budapest: L'Harmattan. Steg, L., van den Berg, A. E., & De Groot, J. I. (Eds.). (2012). Environmental psychology: An introduction. Malden: John Wiley & Sons.	
Ajánlott: Kabisch, S., Kunath, A. K., Schweizer-Ries, P., & Steinführer, A. (Eds.). (2012). Vulnerability, risks, and complexity: impacts of global change on human habitats (Vol. 3). Göttingen: Hogrefe Publishing.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása <ul style="list-style-type: none"> - A kurzus elvégzése után a hallgatók ismerik a környezettel való kapcsolat kulturális rétegzettségét - és képesek lesznek az épített és a természetes környezettel való kapcsolat pszichológiai jelentőségének, annak az egészséges személyiségben hordozott szerepének a felismerésére. 	
képességei <ul style="list-style-type: none"> - Olyan készségeket sajátítanak el, melyeket pszichológusi tevékenységük során előhívhatóak, 	

- például azzal kapcsolatban, hogy a térszervezés milyen hatással van az interperszonális kapcsolatokra,
- vagy hogy hogyan lehet hatékonyan buzdítani a környezettudatos viselkedésre.
- a kurzus arra is lehetőséget nyújt, hogy a hallgatók bekapcsolódjanak környezetpszichológiai témájú kutatásokba, melyeket akár a vezetett kutatómunkák során kamatoztathatnak.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Közösségek a pszichológiai segítségnyújtásban	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A közösségek szerepe a mentális egészség megőrzésében és a gyógyításban. A közösségek pszichológiai erőforrásai. Terápiás közösségek működése és azok hatótényezői. Közösségépítés pszichológus szemmel, a résztvevő-szakértő helyzet interperszonális specifikumai. Iatrogén közösségi folyamatok felismerése és kezelése: előítélet, megbélyegzés, a megbélyegzés és megkülönböztetés elleni küzdelem. Integrált közösségi ellátás a mentális betegségek kezelésének szolgálatában. Kulturális különbségek és közösség.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerevich J. (1997) Közösségi mentálhigiéné, Animula, Budapest. ISBN: 9789632822600 • Szőnyi G. (2000) A pszichoterápiák specifikuma: a (pszicho) terápiás kapcsolat. In Szőnyi G. Füredi J. (szerk) A pszichoterápia tankönyve, Medicina, Budapest, 3-53. o..ISBN: 9632426398 • Szőnyi G. (2000) A pszichoterápiás rendszer. In Szőnyi G. Füredi J. (szerk) A pszichoterápia tankönyve, Medicina, Budapest. 126-179. ISBN: 9632426398 <p><i>Ajánlott</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bulyáki T., Harangozó J. (szerk.) (2016) A közösségi pszichiátria kézikönyve. Ébredések Alapítvány. • Kennard, D. (1998) An Introduction to Therapeutic Communities, Jessica Kingsley Publishers, London. ISBN: 1853026034 	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása hozzájárul az egyén és társas környezet kölcsönhatásainak pontosabb ismeretéhez. Tájékozottságot szerez a közösség, mint mentálhigiéné erőforrás fontosságáról és hasznosítási lehetőségeiről a mentálhigiéné és terápiás, rehabilitációs pszichológiai gyakorlatban.</p> <p>képességei Képesség a közösségek pszichológiai erőforrásainak felismerésére és mozgósítására, használatára a segítő kapcsolatokban. Képesség az egyén és a közösség szempontjából káros folyamatok felismerésére és azok lehetőség szerinti pozitív irányú módosítására.</p>	

Tantárgy felelőse:

Dr. Szabó Pál, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató:

Dr. Csörsz Ilona, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy neve: Közvéleménykutatás és módszertana	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati (kredit%)	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tárgy célja, hogy betekintést nyújtson a közvélemény-kutatás nemzetközi irányzataiba és bemutassa a kifejezetten magyarországi gyakorlatra jellemző alkalmazásokat a közvélemény-kutatás és érték-vizsgálat főbb módszereinek áttekintésén és gyakorlatán keresztül. A tárgy során a hallgatónak lehetősége nyílik mind a kvantitatív (pl. kérdőíves, telefonos mintavétel, monitoring, in-hall teszt), mind a kvalitatív, ezen belül csoportos közvélemény-kutatások, illetve értékvizsgálatok (pl. mystery-shopping, háromszög-interjúk, fókusz-csoport, kortes-csoport, kreatív-csoport, menedzser-csoport) megismerésére, illetve egyéni vizsgálatokra.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Gordon, W.; Langmaid, R. (1997). Kvalitatív piackutatás. Budapest: HVG Kiadó. Hofman M., Kozák Á. és Veres Z. (2000). Piackutatás. Budapest: Műszaki Könyvkiadó. Angelusz R. (1999). Kommunikáló társadalom. Budapest: Gondolat.</p> <p>Ajánlott: Fischer Gy. (2001). Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak? Budapest: Bagolyvár Könyvkiadó. Gerbner, G. (2000). A média rejtett üzenete. Budapest: Osiris.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása - A kurzus során a hallgatók megismerik a közvéleménykutatási probléma alapkérdéseit.</p> <p>képességei - A kurzus során a hallgatók képessé válnak a közvéleménykutatási probléma szakszerű elemzésére,</p>	

- a probléma megoldására legalkalmasabb módszer(ek) kiválasztására,
- illetve alkalmazására.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Bernáth Ágnes, egyetemi tanársegéd, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Kultúra és identitás	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy általános célja, hogy bemutassa a kultúra identitásformáló hatásaival kapcsolatos főbb pszichológiai megközelítéseket. A kurzus során érintett főbb témakörök:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) az énfelfogás-elméletek, az énfelfogással kapcsolatos dimenziók és a kapcsolódó kutatási módszerek bemutatása, (2) a különböző énfelfogások pszichés működésre gyakorolt hatásainak tárgyalása, (3) a főbb identitáselemek kultúraközi különbségei, (4) a kultúra szerepe a vonások és személyiség formálásában, (5) az akkulturáció hatása az identitás alakulására, (6) új kulturális kihívások (pl. a globalizáció, migráció, média stb.szerepe) az identitás formálódásában. 	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Jensen, L. A. (Ed.). (2015). The Oxford handbook of human development and culture: An interdisciplinary perspective. Oxford University Press. Matsumoto, D., & Juang, L. (2017). Culture and psychology (6th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.</p> <p>Ajánlott: Sam, D. L., & Berry, J. W. (Eds.). (2016). The Cambridge handbook of acculturation psychology (2nd ed.). Cambridge University Press.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása	

- A kurzus során a hallgatók elsajátítják a kultúra és identitás összekapcsolásában releváns tananyagot

képességei

- A kurzus során elsajátított tananyag ismeretében a hallgatók készségeket szereznek a kulturális kontextus identitást alakító hatásainak többszemponú elemzésében.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Pántya József, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Kultúra és tömegkommunikáció	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati (kredit%)	
A tanóra típusa: gyak. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A hallgatók a kurzus során feldolgozott szakirodalmakra támaszkodva elemeznek és értelmeznek aktuális és klasszikus tömegkommunikációs jelenségeket és folyamatokat. Kitérünk a tömegkommunikáció hatására a társas valóság, a kultúra különböző aspektusainak kialakításában. A hallgatók az alábbiak elemzését gyakorolják: Sztereotípiák, értékek tükrözése és formálása a médiában, illetve ezek változása. A politikai kommunikáció sajátosságai, kommunikációs stratégiák, kommunikáció szimbólumokkal, csúsztatás, álhírek. A kommunikációs üzenet tovaterjedését befolyásoló tényezők. Egyéni-, szervezeti-, és márka imázs alakítása a médián keresztül. Társadalmi célú üzenetek kommunikációs jellemzői. Erőszak, szexualitás, proszociális viselkedés megjelenítésének hatása. Médiahasználat változásai.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Bandura, A. (2001). Social cognitive theory of mass communication. <i>Mediapsychology</i>, 3, 265–279. Fortner, R. S., & Fackler, P. M. (eds.) (2014). <i>Handbook of media and mass communication theory</i>. Hoboken, NJ: Wiley.</p> <p>Ajánlott: Harris, R. J., & Sanborn, F. W. (2014). <i>A cognitive psychology of mass communication</i> [Sixth Edition]. New York: Routledge. Kahle, L. R., & Kim, C.-H. (eds.) (2006). <i>Creating images and the psychology of marketing communication</i>. London: Lawrence Erlbaum.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása	

- A hallgatók megismerik a tömegkommunikációs folyamatok kulturális nézőpontját.

képességei

- A hallgatók képessé válnak tömegkommunikációs folyamatok kulturális nézőpontú elemzésére és értelmezésére.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Balázs Katalin, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Mesterséges intelligencia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: (kredit%)	
A tanóra típusa: elmélet és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az MI és a kognitív pszichológia kutatások szorosan együttműködnek, mivel mindkettő közös célja, hogy megismerjék az agy felépítését és azokat a megismerési folyamatokat, amelyek a nyelv, az érzelmek, illetve a gondolkodás ki- és átalakulásában, idegrendszeri tárolásában szerepet játszanak. Az MI és a kognitív pszichológia közös pontjainak ismertetése után a hallgatók gyakorlati útmutatást kapnak az MI néhány fejezetéből. A hallgatók megismerik a problémamegoldás kereséssel fejezetben az állapot- és problémareprezentációt, majd a teljes információjú kétszemélyes játékokat, a szakértői rendszereket és a logikai programozás alapjait.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Pléh Csaba: Megismeréstudomány és mesterséges intelligencia. Akadémiai Kiadó. 1998. Russell, Stuart, Norvig, Peter: MESTERSÉGES INTELLIGENCIA Modern megközelítésben Második, átdolgozott, bővített kiadás. http://project.mit.bme.hu/mi_almanach/books/aima/index	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása	
<ul style="list-style-type: none"> • Az állapottér-reprezentáció és problémater-reprezentáció megvalósítása • Megoldáskereső algoritmusok, gráfkeresők, ÉS/VAGY gráfok • Játékfa, nyerő stratégiák keresése 	

- Az SWI-Prolog megismerése, szakértői rendszer építésének módja

képességei

A hallgató a kurzus elvégzése után képes önállóan azonosítani a problémát és annak elemeit, majd azokból a félév során fejlesztett és szabadon elérhető megoldást kereső algoritmusok segítségével megtalálni a probléma megoldását. A kétszemélyes játékok esetében képes eldönteni, hogy teljes információjú játékról van-e szó, és kisebb méretű játéka esetén megoldási stratégiát tud javasolni. Az ingyenes elérhető SWI-Prolog segítségével tények és szabályok felhasználásával szakértői rendszert tud építeni, amelyben következtetések helyességét tudja ellenőrizni.

Tantárgy felelőse *(név, beosztás, tud. fokozat):*

Dr. Abari Kálmán, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) *(név, beosztás, tud. fokozat):*

Tantárgy neve: Munkajogi alapismeretek	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, (<i>ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:</i> Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy keretén belül ismertetésre kerül a magyar jogforrási rendszer alapjai, az EU irányelveinek, a Polgári Törvénykönyv illetve a Munkatörvénykönyv kapcsolata. Bemutatásra kerülnek a munkajog általános magatartási követelményei, személyiségi jogi szabályozás, munkajogi adatvédelem szabályai. A ismertetésre kerülnek a munkajogi jognyilatkozatok, és azok közlési formái. A munkaviszony tárgykerén belül bemutatásra kerülnek a munkaviszony alanyaira, a munkaviszony létesítésére, módosítására, illetve a megszüntetésére vonatkozó előírások, illetve a munkabér témaköre. Áttekintésre kerülnek a kollektív munkaviszony szabályai, a munkajogviszonyon belüli kárfelelősség, a vezető állású munkavállalókra vonatkozó szabályok, továbbá az atipikus foglalkoztatás alapjai.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Ferencz Jácint, Göndör Éva, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor: Munkajogi Alapismeretek ELTE Eötvös Kiadó 2016.</p> <p>Gyulavári Tamás: Munkajog ELTE Eötvös, Budapest, 2014</p> <p>dr. Hanyu Henrietta, Munkajogi kárfelelősség a gyakorlatban, Complex Kiadó 2015</p> <p>dr. Csehi Zoltán, dr. Szabó Marianna: A vezető tisztségviselő felelőssége, Complex Kiadó 2015.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 8. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - alapvető ismeretei legyenek a munkaviszony létrehozásáról, módosításáról, megszűnéséről; - ismerje a munkahelyi magatartás szabályait, valamint a vezető állású munkavállalókra irányadó eltéréseket; 	

képességei

- munkahelyi konfliktusok kezeléséhez szükséges alapvető iránymutatások megadására képessé válik;
- munkahelyi érdekegyeztetésbe megfelelő tudással bekapcsolódhat;

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Mező István**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):-

Tantárgy neve: NLP technikák használata a kommunikációfejlesztésben és a viselkedésmódosításban	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A neuro-lingvisztikus-programozás (NLP) alapelveivel és forrásaival, továbbá felhasználási lehetőségeivel ismerkednek meg a hallgatók a félév során. Megismerkednek az NLP nyolc tartóoszlopával: Mentális térkép, Nyelvi modellek, Érzékszervi nyelv, Állapotfiziológiák, Szemmozgások, Módosult tudatállapot, Raport (pacing és leading), Keretek és célok. Ismeretetésre kerülnek a viselkedésmódosító technikák (pl.: Change History).	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<i>Kötelező:</i> O'Connor J., Seymour J. (2010): NLP Segítség egymás és önmagunk jobb megértéséhez-pszichológiai gyakorlatok. Bioenergetic Kiadó. Budapest. Bandler R., Griner J. (1999): Békából királyfi. Új Paradigma Kiadó. Budapest.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása - Ismeri a hatékony kommunikáció alapelveit	
képességei - Képes a raport kialakítására és fenntartására	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Szemán-Nagy Anita, egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. habil Pék Győző, egyetemi docens, PhD	

Tantárgy neve: Önmenedzselés, önmegvalósítás, életprogramok, enkulturáció, proaktivitás	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Az önmegvalósítás fogalmát megalkotó Carl Rogers szerint a személyiséget működtető egyik legfőbb hajtóerő az önmegvalósítás, amely egyaránt jelenti önmagunk kibontakoztatását, és mindennek a környezettel/kultúrával való összhangba hozását. A hallgatók megismerik az önmenedzselés elméleti alapjait, az enkulturáció fogalmát, a család szerepét az enkulturáció folyamatában. Áttekintik az eddigi legjelentősebb proaktivitás kutatásokat, a kezdeményezőkézséget fejlesztő módszereket.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező: Carl Rogers: Valakivé válni. A személyiség születése. Edge 2000Kft. 2010. Buda Béla: A lélek egészsége. A mentálhigiéné alapkérdései. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2003.	
Ajánlott: Klein Sándor (szerk.): Kultúrák közötti kommunikáció kreatív megközelítései II. Szeged, 1986. Németh Erzsébet: A személyes hatékonyság fejlesztése. BKF-Századvég, Budapest, 2009.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képesek lesznek azonosítani legfontosabb stressz-pontjaikat, megismerik erőforrásaikat. - Megismerik az önmenedzselés elméleti és gyakorlati lehetőségeit. <p>képességei</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók képessé válnak saját belső gátjaik azonosítására, együttműködési lehetőségeik kiterjesztésére. 	

- A kurzus teljesítésével elsajátítanak néhány személyes hatékonyságot fejlesztő gyakorlatot.

Tantárgy felelőse:

Dr. Csörsz Ilona, egyetemi tanársegéd, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Körmendi Attila, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy neve: Pasztorális kommunikációelmélet / A lelkipandozói beszélgetés	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy célja, hogy feltárja a lelkipandozói beszélgetés kommunikációs alapjait és feltételeit, a lelkipandozói kapcsolat kommunikációs szintjeit és csatornáit. Kiemelten foglalkozunk a pasztorális beszélgetés formai és tartalmi feltételrendszerével. Műhelymunkában fejlesztjük a kommunikációs készségeket, foglalkozunk a beszélgetésvezetés metodikájával. Kitérünk a sajátos élethelyzetekre: a betegség, gyász, válás, magány kommunikációs sajátosságaira.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i> Hézszer Gábor: A pásztori pszichológia gyakorlati kézikönyve. Kálvin Kiadó, Budapest, 1996. Timm H. Lohse: Das Kurzgespräch in Seelsorge und Beratung. Eine methodische Anleitung. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2006². H. Faber – E. van der Schoot: A lelkipandozói beszélgetés lélektana. A HÍD Családsegítő Központ, a Nemzeti Egészségvédelmi Intézet Mentálhygiénés Csoportja, a Magyar Pszichiátriai Társaság Pszichohygiénés Szekciójának kiadványa, Budapest, 1990. Tringer László: A gyógyító beszélgetés. Magyar Viselkedéstanulmányi és Kognitív Terápiás Egyesület, h.n. é.n.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása A gyógyító beszélgetés alapvető módszertani, lélektani szempontjainak megismerése és alkalmazása a pasztorális kommunikációs keretben. A saját kommunikációs jellegzetességek megértése és a kurzus ismeretivel való gyakorlatias egybevetése.</p> <p>képességei Tudatosabb kommunikáció a pasztorális beszélgetésben; fejlettebb készségek, nagyobb empátia és elfogadás a beszélgetésvezetés metodikájában.</p>	
Tantárgy felelőse: Dr. Bodó Sára, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):	

Tantárgy neve: Projektív tesztek a pszichológiai szakértésben és a gyógyításban	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók az előadás során alapismereteket szereznek a pszichodiagnosztikában használt projektív tesztelés területéről. Megismerkednek a klinikumban leggyakrabban használt projektív tesztek – Rorschach teszt, Szondi-teszt – elméleti háttérével és gyakorlati alapjaival, a teszt-felvétel technikájával, a válaszok jelölésének módjával, értelmezési lehetőségeivel. Esetismertető előadásokon keresztül követhetik végig a pszichodiagnosztikai folyamatokat.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező:</i></p> <p>BNO-10 zsebkönyv DSM-IV meghatározásokkal, Animula, Budapest, 1996. MacKinnon, RA., Michels, R, Buckley, PJ.(2010) Pszichiátriai interjú a klinikai gyakorlatban, Oriold & Társai Kiadó, Budapest. Mérei F. (2002) A Rorschach-próba, Medicina Könyvkiadó, Budapest. Trull, T. J. és Phares, E. J.(2001) Klinikai pszichológia, Osiris Kiadó, Budapest.</p> <p><i>Ajánlott:</i></p> <p>Lukács D. (2016) A Szondi-teszt korszerű értelmezése, Oriold és Társa, Budapest.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a klinikai pszichológiai gyakorlatban elterjedten alkalmazott projektív tesztek - Az alapvető projektív tesztekhez kapcsolódó elméleti ismereteket, a gyakorlati alkalmazhatóság előnyeit és korlátait ismeri. - A pszichológiai gyakorlatban szükséges véleményírás szempontjait ismeri 	

képességei

- Képes pszichodiagnosztikai kérdésekre adekvát válaszokat adni

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Szemán-Nagy Anita, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Sztancsik Veronika, egyetemi tanársegéd

Tantárgy neve: Reklámpszichológia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati (kredit%)	
A tanóra típusa:gyak.és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus gyakorlatokon keresztül nyújt betekintést a marketingkutatás módszertanának világába. A kurzus során felmerülő problémakörök: fogyasztói szegmentáció, fogyasztói- és vásárlói szokások feltárása, márka image, koncepciófejlesztés, koncepciószűrés, termékteszt, csomagolásvizsgálat, árvizsgálat, reklámvizsgálatok. Gyakorlati ismereteket sajátítanak el a különböző problémátípusoknak leginkább megfelelő kvalitatív és kvantitatív technikákról, úgymint online ismeretszerzés, egyéni és csoportos interjú, megfigyelés, megkérdezés.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Gordon, W., & Langmaid, R. (1997). Kvalitatív piackutatás. Budapest: HVG. Hoffmann M., Kozás Á., Veres I. (2001). Piackutatás. Budapest: Műszaki Könyvkiadó. Malhorta, N. K. (ed.)(2010). Review of marketing research [Sixth edition]. Armonk: M.E. Sharpe. Scipione, P. A (1994). A piackutatás gyakorlata. Budapest: Springer Hungarica.</p> <p>Ajánlott: Wilson, A. (2006). Marketing research: An integrated approach. Harlow: Prentice Hall.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása - A hallgatók a gyakorlatban potenciálisan felmerülő problémák pszichológiai megközelítését alkalmazzák.</p> <p>képességei - Képesekké válnak információ és adatgyűjtési módszerek közül a problémához leginkább illeszkedő megválasztására és kivitelezésére, melyek a stratégiai tervezést segíthetik.</p>	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):	

Dr. Balázs Katalin, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Szexuálpszichológia	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: gyakorlati	
A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A szexuális viselkedést meghatározó háttértényezők: intrapszichés, interperszonális és interkulturális aspektusok. Szexualitás és párkapcsolatok rendszerszemléleti megközelítése. A hetero-homo-bi-transz- szexualitás kialakításában szerepet játszó tényezők és a kulturális háttér szerepe, társadalmi megítélése és annak változásai kultúránként és kultúrtörténeti koronként. Normalitás kérdésköre a szexuális viselkedés eseteiben. Parafiliák etiológiája, epidemiológiája és etikai, jogi megítélése. Erotika, szexualitás, pornográfia és internet.</p>	
<p>A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)</p>	
<p><i>Kötelező:</i></p> <p>Buda B.: Szexuális viselkedés. Jelenségek és zavarok-társadalmi és orvosi dilemmák. (Tanulmányok). Animula, Budapest, 1994. Chapin J. R.: Adolescent Sex and Mass Media: A Developmental Approach. In: Adolescence, 35, 799-811., 2000. Freud S.: Három értekezés a szexualitás elméletéről. Könyvjelző Kiadó, Nyíregyháza, 1992. Lukács D.: Párkapcsolat, szexualitás, pszichoanalízis. Animula Kiadó, Budapest. Lux E.: Szexuálpszichológia. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1982</p> <p><i>Ajánlott:</i></p> <p>Székely A.: A szerelem krónikája, avagy az erotika kultúrtörténete. Officina Nova, Budapest, 1988. Buda B.: Homoszexualitás, biszexualitás és más kényes kérdések: 3. International Berlin-conference for sexology. Orvosi hetilap, 131 (45). 2495-2496., 1990.</p>	
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>	
<p>tudása - Ismeri a nemi identitás kialakulását befolyásoló biológiai, pszichológiai, szociológiai és kulturális hatásokat</p>	

- A szexualitással kapcsolatos alapvető pszichológiai elméleteket megismerik a hallgatók.
- Ismeri a főbb szexuálterápiás elméleteket és módszereket

képességei

- Képes az alapvető szexuálpszichológiai ismereteit a klinikai pszichológiai főbb elméleti kereteibe integrálni

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Szemán-Nagy Anita, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Társadalmi és szervezeti igazságosság	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A mindennapi élet társas tapasztalatainak az igazságosság egy kiemelkedően fontos dimenziója, a konfliktusoknak is egy kiemelkedő gyújtópontja, mivel a legalapvetőbb társas motívumok mindegyikéhez (hatékonyság, kapcsolatok, pozitív önértékelés) erősen kapcsolódik. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a disztributív, a procedurális és a retributív igazságosság alapjelenségeivel, a rendszerigazolás tematikájával, az igazságosságot magyarázó legfőbb modellekkel, s ezeket az ismereteket képesek társadalmi és szervezeti szinten rendszerezni, mozgósítani.	
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
Kovács, J. (2014). Az igazságosság és a hatékonyság az interperszonális és a társadalmi kapcsolatok pszichológiájában. Debreceni Egyetemi Kiadó. Antal, Ö., & Mária, S. (2010). Az igazságosság labirintusában. A társadalmi igazságosság normatív elveitől az igazságos elosztás gyakorlatáig, 1991–2008. Szociológiai Szemle, 20(2), 4-41. Jost, J. (2003). Önálvetés a társadalomban: A rendszerigazolás pszichológiája. Budapest: Osiris.	
Ajánlott: Berkics Mihály (2009) A disztributív igazságosság észlelése és a rendszerigazolás: kultúrközi összehasonlítás két volt szocialista országban. Magyar Pszichológiai Szemle, 64, 229–252.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása - A hallgatók az igazságtalansághoz kapcsolódó konfliktusok rendezéséhez alkalmazható eszközöket, megoldási módszereket elsajátítják.	
képességei - A hallgatók képessé válnak az igazságtalanság-élmények kritikus elemzésére, azokat a tanult modellek alkalmazásával értelmezni tudják - Lehetőség nyílik a témakörhöz kapcsolódó kutatásokba való bevonódásra is, mely aktivitást a hallgatók a vezetett kutatómunka címén a későbbiekben kamatoztathatják.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):	

Molnárné dr. habil Kovács Judit, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Társadalmi kisebbségi csoportok és a velük kapcsolatos nézetrendszerek	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja a társadalomban jelenlévő (vallási, etnikai, nemi, politikai, stb.) kisebbségekkel kapcsolatos explicit és implicit attitűdök, sztereotípiák, előítéletek tanulmányozása, a többségi és kisebbségi társadalmi csoportok egymásra hatásának (pl. akkulturáció, asszimiláció, diszkrimináció) megismerése. Az elméleti megfontolásokon túl a (szociál)pszichológia kisebbségi csoportokkal kapcsolatos társadalmi problémák megközelítésében, illetve kezelésében hasznosítható ismereteinek tárgyalása is a kurzus fontos célja.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező: Síklaki István (2010). <i>Előítélet és tolerancia</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó Nelson, T. D. (2009). <i>Handbook of prejudice, stereotyping and discrimination</i>. New York: Psychology Press.</p> <p>Ajánlott: Dovidio, J. F., Hewstone, M., Glick, P., Esses, V. M. (Szerk.) (2010). <i>The Sage handbook of prejudice, stereotyping and discrimination</i>. London, UK: Sage. Brown, R. és Garetner, S. (Szerk.) (2001). <i>Blackwell handbook of social psychology. Intergroup processes</i>. Malden, MA: Blackwell Publishing.</p>	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>tudása - A kurzust teljesítő hallgatók megismerik a társadalmi kisebbségi csoportokkal kapcsolatos nézetrendszerek szociálpszichológiáját.</p> <p>képességei - A kurzust teljesítő hallgatók képessé válnak a társadalmi kisebbségi csoportokkal kapcsolatos nézetrendszerek szociálpszichológiájának komplex alkalmazására.</p>	

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Hidegkuti István, egyetemi adjunktus, PhD**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Társas hálózatok elemzése	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa : előadás és óraszám : 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak) :	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak) :	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
Cél: a hallgatók elsajátítsák a hálózatelemzés alapvető kutatási elveit és módszereit, amelyek a munkahelyi, iskolai és egyéb társas rendszerek vizsgálatokor felhasználásra kerülnek. Főbb témakörök: Moreno és Mérei szociometriája, a hálózatelemzés kialakulása, részterületei, alapfogalmai, adatábrázolás, grafikus reprezentáció. Betekintést nyernek a szociális hatalom hálózati modelljeibe (centralitási mutatók), valamint a kohézió és a klikkesedés, jelenségkörébe. Nagyobb szervezeteknél fontossá válhat a hálózat távolabbi részei közötti hasonló szerkezet feltérképezése a strukturális és reguláris ekvivalencia modellek segítségével, és a társas szerveződés háttérében álló jelenségek mélyebb vizsgálata: autokorreláció, QAP-Regressziós technika és , p* módszerek felhasználásával. Az elméleti alapozás után a hallgatók a saját érdeklődésük mentén felvetődő kérdésfeltevéseiket a gyakorlatban is megvizsgálhatják és kipróbálhatják. Ajánlott szoftverek: R, SIENA, STRUCTURE és UCINET	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Hanneman, R. A.: Introduction to social network methods. 2005. (http://www.faculty.ucr.edu/~hanneman/nettext/) Mérei F.: <i>Közösségek rejtett hálózata</i> . Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1988. Monge, P. R.; Contractor, N. S.: <i>Theories of Communication Networks</i> . Oxford University Press, 2003. Montmollin, G. de; Lambert, R.; Pagés, R.; Flament, C.; Maissonneuve, J.: <i>Szociálpszichológia</i> . AK, Bp., 1973. Wasserman, S., and K. Faust.: <i>Social network analysis: methods and applications. Structural analysis in the social sciences</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 1994.	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

A hallgatók megismerik a hálózatelemzésben használatos mutatókat, elemzési technikákat és vizualizálási módszereket.

képességei

Képessé válnak a vizsgált probléma szempontjából releváns elemzési módszer kiválasztására, alkalmazására és az eredmények értelmezésére.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Hidegkuti István, egyetemi adjunktus, PhD.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Valláslélektan	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: ... (kredit%)	
A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2/30 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tantárgy általános célja, hogy bemutassa a vallásosság lélektani folyamatainak főbb jellemzőit, törvényszerűségeit, irányait és területeit. Az előadásokon elemezzük a vallásosság fogalmát, jelenségkörét, történetiségét, teológiai és lélektani értelmezését. Foglalkozunk a vallásosság megélésének egyéni útjaival és közösségi lehetőségeivel. Megismerkedünk a valláslélektani kutatások által igazolt vallási fejlődés fázisaival, feltételeivel és konzekvenciáival (J. Fowler, Paul Gmünder, Fritz Oser elméletei). Kitérünk az egyes személyiségfejlődési szakaszokhoz köthető vallásossági jellemzőkre, különös tekintettel a kisgyermekkor és a serdülőkor vallásosságára. Az előadások betekintést adnak a vallásosság megélésének megbetegítő hatásaiba, a valláspatológia jelentősebb felismeréseibe.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<i>Kötelező:</i> Antoine Vergote: Valláslélektan. Interdiszciplináris szakkönyvtár 3. Semmelweis Egyetem TF, Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2001. Fr. Schweitzer: Vallás és életút. Vallási fejlődés és keresztyén nevelés gyermek- és ifjúkorban. Kálvin Kiadó, Bp. 1999. Kulcsár Zsuzsanna: Traumafeldolgozás és vallás. Trefort Kiadó, h.n. 2009. Owe Wikström: A kifürkészhetetlen ember. Létkérdések. Pszichoterápia. Lelkipásztorkodás. Animula Kiadó, Budapest, 2000. Karl Frielingsdorf: Istenképek. Ahogy beteggé tesznek – és ahogy gyógyítanak. Szent István Társulat, Budapest, 2007.	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
tudása A vallásosság fogalmának jelenségkörének, történetiségének teológiai és lélektani értelmezésének differenciált elsajátítása. A vallásosság megélésének egyéni útjainak megértése, társas jelentősége. A valláslélektani kutatások által igazolt vallási fejlődés fázisainak áttekintése. A személyiségfejlődési szakaszokhoz köthető vallásossági jellemzők elsajátítása, a kisgyermekkor és a serdülőkor vallásosságának kiemelésével.	
képességei A meglévő saját vallási szocializáció tudatosítása, a vallásossághoz való saját attitűd megismerése, átlátása. A kurzus rendszerezett ismeretanyagának integrálása, feldolgozása. A	

vallásosság egészséges és megbetegítő hatásainak felismerése, mélyebb szakmai hitelesség a vallásos embereket segítő kapcsolatokban.

Tantárgy felelőse:

Dr. Bodó Sára, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Perinatális pszichológia	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása : kötelezően választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : % elmélet, % gyakorlat (kredit%): 50% elmélet, 50% gyakorlat	
A tanóra típusa : ea. és óraszám a: gyakorlat, 2/30 az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők : lehetőség szerint szülészeti osztály látogatása, perinatális pszichológia területén kutatómunka végzése (kérdőívvel, interjúval vagy megfigyeléssel)	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : kutatómunka eredményeiről beadandó dolgozat	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3.	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): -	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók hiteles, szakszerű és korszerű információkat kapjanak a várandósság, szülés, születés és a gyermekágy élettani és lélektani folyamatairól az anya, a gyermek, az apa és a család nézőpontjából is, valamint a pszichológiai intervenciók lehetőségeiről. A kurzus tartalma: <ul style="list-style-type: none"> - Családi élet, életciklusok, a gyermekvállalás evolúciós és szociológiai háttere - A fogantatás pszichológiája, spontán fogantatás, asszisztált reprodukció - A meddőség pszichológiája, a gyermektelenség krízise - A várandósság mint normatív krízis, a várandósság lélektana és lélektani szakaszai - Magzati kompetenciák, magzati élmények - Szülő-magzat kapcsolat és kommunikáció - A szülés élettana és lélektana. Szülésélmény és a megszületés élménye - A szülés modelljei, a szülésfelkészítés lehetőségei - Apai élmények, apai szerepek a várandósság és szülés során - A gyermekágy időszaka, pszichés problémák a gyermekágy idején, szoptatási nehézségek háttere - A csecsemő valódi szükségletei: kötődő nevelés és korai regulációs zavarok 	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező: Bálint Sándor (1991): A természetes szülés hipotézise. <i>Lege Artis Medicinae</i> 1(3), 174-179. Cole, M, Cole, S.R. (1997). <i>Fejlődéslélektan</i> . Osiris, Budapest, 96-140. Frigyes Júlia (2002). Milyen érzés lehet megszületni? <i>Bábák, Szülésznők Lapja</i> , 1(1). Molnár Judit (2003): Belső élmények, magzatvédő praktikák. <i>Bábák, Szülésznők Lapja</i> , 2(3). Varga Katalin – Suhai-Hodász Gábor (2002). <i>Szülés és születés – Lélektanon innen és túl</i> . Pólya Kiadó, Budapest.	
Ajánlott: Kisdi Barbara (szerk.). <i>Létkérdések a születés körül: Társadalomtudományi vizsgálatok a szülés és születés témakörében</i> . Budapest, L'Harmattan Kiadó. Raphael-Leff, J. (2010). <i>Másállapot – A várandósság pszichológiája</i> . Háttér Kiadó, Budapest. Sz. Makó Hajnalka, Veszprémi Béla (szerk.). <i>A párkapcsolattól a gyermekágyig: A várandósság, a szülés és a gyermekágy időszakának pszichológiája és pszichoszomatikája</i> . Pécs, Octoport Nonprofit Kft. Varga K., Andrek A., Molnár J. E. (szerk.). <i>A szülés és születés minősége a perinatális tudományok megközelítésében</i> . Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt.	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb.) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

tudása

A kurzus során a hallgatók ismeretei bővülnek a magzati és újszülöttkori fejlődéssel kapcsolatban. A hallgatók tudása bővül a várandósság, szülés és gyermekágy idején előforduló pszichés zavarokról, a segítség lehetőségeiről.

képességei

A hallgatók képesek lesznek szelektálni a perinatális időszakkal kapcsolatos a hiteles információkat. A hallgatók képesek lesznek a perinatális időszak pszichológiai problémáinak megértésére, a várandósság, szülés, gyermekágy pszichés folyamatainak segítésére (a szubklinikai szintű problémák esetén), a súlyos zavarok felismerésére.

attitűdje

A hallgatók várhatóan elköteleződnek a perinatális időszak személyiségfejlődést meghatározó szerepe mellett.

Megértéssel, toleranciával és empátiával fordulnak a várandós nő/család problémái, és a perinatális zavarok felé.

autonómiája és felelőssége

A kurzus javíthatja a személyes döntéshozatali képességet és személyes felelősségvállalást.

A hallgatók képesek lesznek önállóan a rájuk bízott anyák/apák/gyermekek segítésére a perinatális problémák esetén, azzal együtt, hogy felismerik kompetenciájuk határait, és ha szükséges, a kliensüket megfelelő klinikai szakemberhez továbbküldik.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Héjja-Nagy Katalin adjunktus, Ph.D.**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -